

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ**

ABSOLVENT 2019
monitoring uplatnitelnosti, reflexe studia, spolupráce

Zpracoval: Mgr. Michal Kuděla, Mgr. Petr Ryppl
V Opavě dne 10.2.2020

Dotazníkové šetření Absolvent 2019

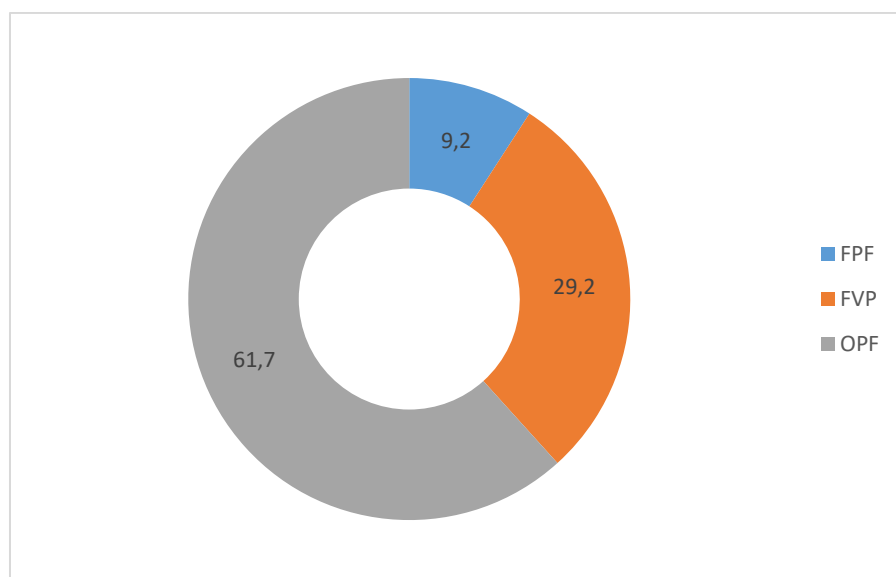
V průběhu prosince 2019 bylo realizováno analytické šetření Absolvent 2019, které mapuje pracovní (kariérní) dráhu respondentů, kteří v posledních třech letech absolvovali Slezskou univerzitu v Opavě, zpětně reflektuje studium a možnosti budoucí spolupráce.

Dotazování probíhalo elektronickou formou od 2.12.2019 do 20.12.2019, ve dvou variantách v závislosti na typu studia (prezenční nebo kombinované studium). V rámci tohoto šetření bylo osloveno celkem 3 014 respondentů, tedy absolventů univerzity, kteří své studium ukončili v průběhu posledních čtyř let, přičemž se jednalo o 1 336 absolventů kombinované formy studia a 1 678 absolventů prezenční formy studia. Celková návratnost dotazování činí 16,1 % (485 respondentů).

Absolventi prezenční formy studia

Dotazníkového šetření se účastnili absolventi Slezské univerzity v Opavě od roku 2016. Níže uvedený Graf 1 přináší přehled respondentů dle jednotlivých součástí univerzity. Pro další analýzu a níže představené srovnání vybraných aspektů studia a jeho zpětného hodnocení absolventy, je do značné míry limitující výpovědní hodnota absolventů Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Absolventi této fakulty tvoří pouze jednu desetinu celkového podílu respondentů, a proto je potřeba na uvedené souvislosti nahlížet s jistou rezervou. Relativně nízký počet respondentů poskytuje pouze omezenou výpovědní hodnotu, nicméně zachycuje některé základní trendy, které mohou sloužit k základní představě o hodnocení uplynulého studia těchto absolventů a jejich uplatnitelnosti (či postavení na trhu práce).

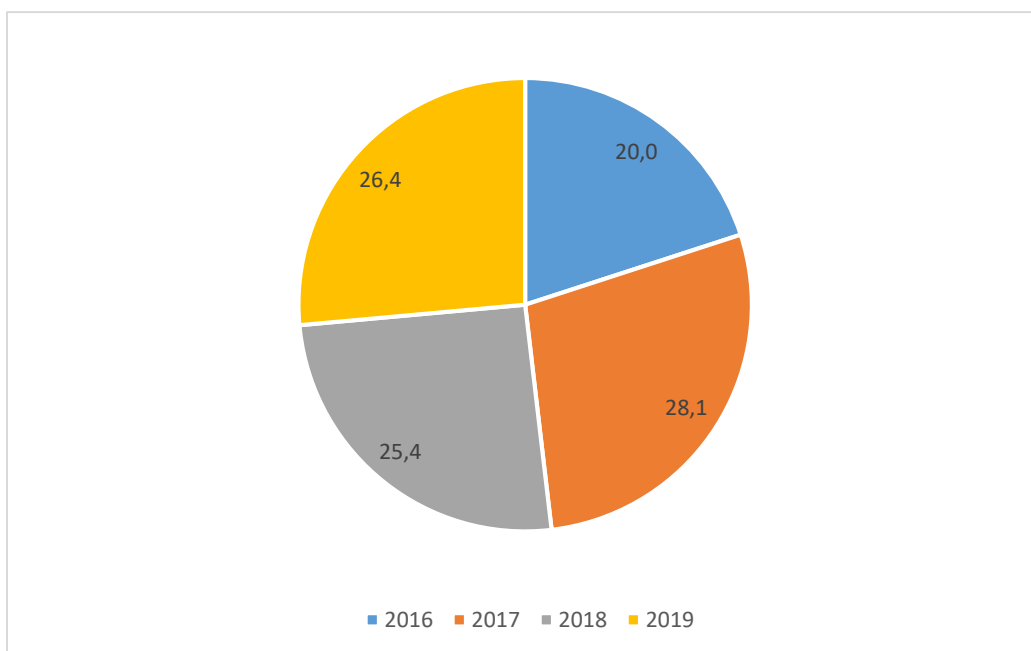
Graf 1 Respondenti dle jednotlivých fakult Slezské univerzity (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Jak již bylo zmíněno výše, do dotazování byli zařazeni absolventi Slezské univerzity v Opavě, jež řádně ukončili studium v letech 2016 - 2019. Jejich podíly, tedy podíly absolventů z jednotlivých let, jsou z tohoto hlediska velmi vyrovnané, což je patrné i z následujícího Grafu 2.

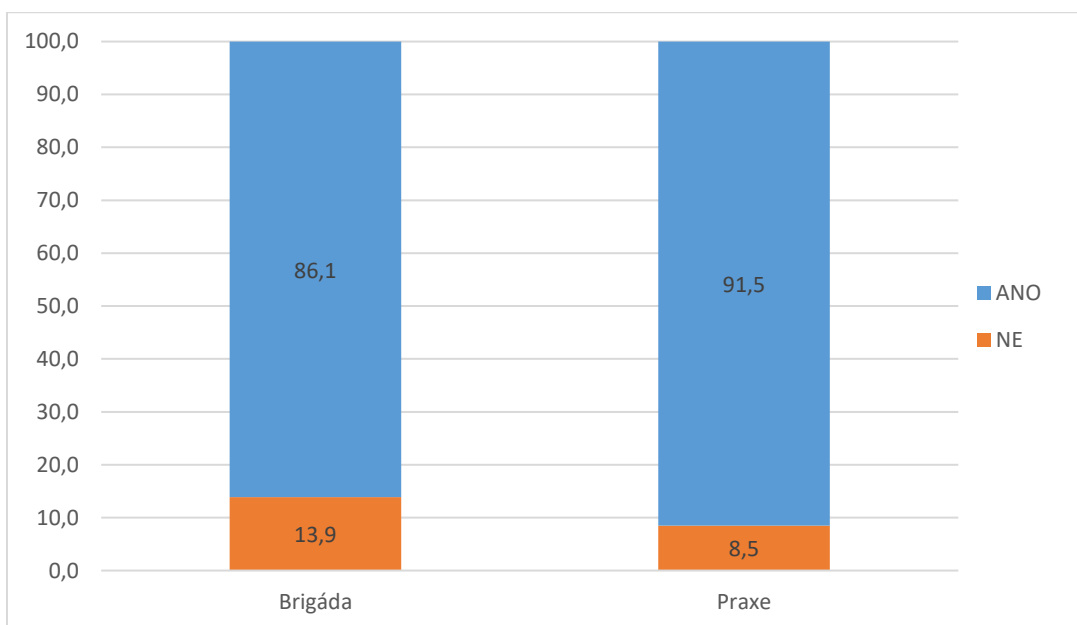
Graf 2 Respondenti dle roku ukončení studia

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Mezi absolventy velmi výrazně převažují ti, kteří během studia brigádně pracovali. Ještě vyšší je podíl studentů, kteří během studia absolvovali praxi. V tomto ohledu je zajímavá hodnota týkající se praxí. S odpověďmi, že absolvent neabsolvoval praxi, se setkáváme pouze u studentů Obchodně podnikatelské fakulty (17% z nich uvedlo, že neabsolvovali brigádu, 9,3% z nich odpovědělo, že neabsolvovali praxi), což je zaznamenání hodné, avšak je na tomto místě otázkou, jak tento stav vysvětlit. A to z toho důvodu, že u uvedených absolventů je absolvování praxe povinnou podmínkou ukončení předmětů či studia.

Graf 3 Pracovní zkušenosti v průběhu studia

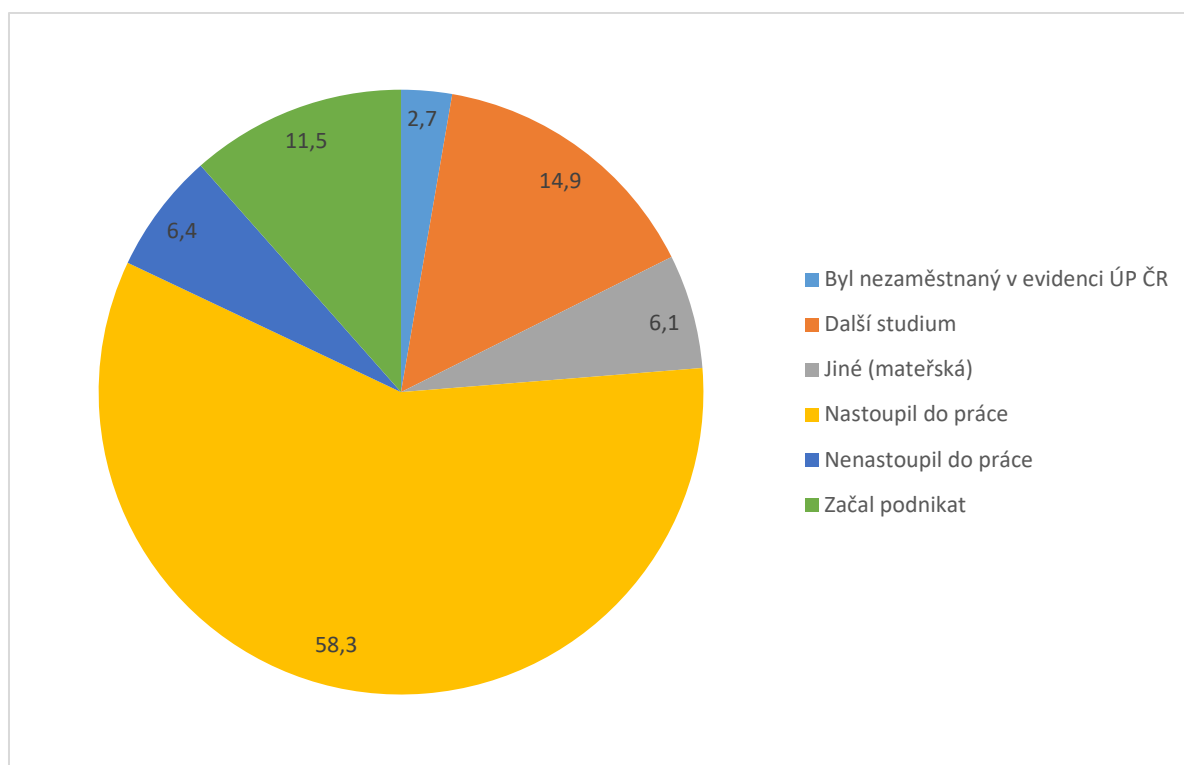

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Nabízí se minimálně 3 možné scénáře odpovědí. Lze se např. domnívat, že respondent měl na mysli jinou, další než povinnou praxi. Nebo se nabízí vysvětlení, že praxe byla natolik formální, nedůležitá, že ani neví, zda ji absolvoval nebo ji ani za praxi nepovažoval. Třetí možnost nabízí vysvětlení v tom, že respondent byl roztržitý, vyplnil omylem nebo nebere dotazování vážně.

Velmi příznivé výsledky z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce jsou představeny v následujícím Grafu 4. Pouze 15 % absolventů, kteří se výzkumu účastnili, nastoupili k dalšímu studiu a pouze necelá 3 % byla vedena v evidenci Úřadu práce. Nicméně vzhledem k příznivé situaci, která v posledních letech panuje na trhu práce v České republice, není tato skutečnost překvapivá.

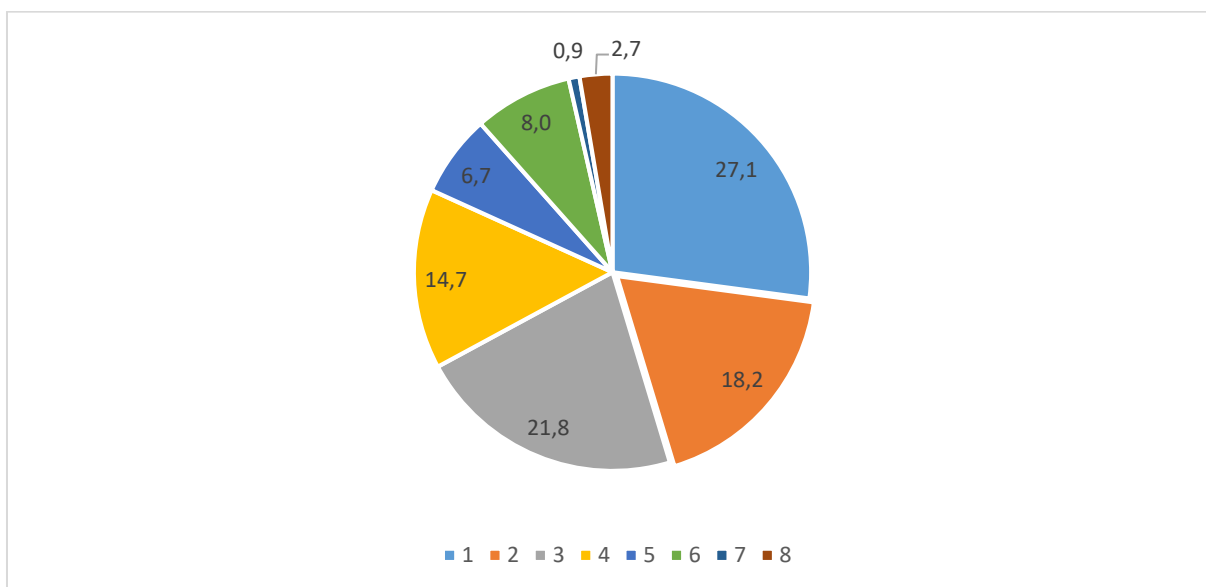
Graf 4 Stav absolventů z hlediska zapojení do trhu práce do 1 roku od ukončení studia

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Následující Graf 5 představuje dobu, která předcházela nástupu do zaměstnání či začátku podnikání absolventů, kteří deklarovali, že do zaměstnání nastoupili, popřípadě začali podnikat. Téměř 70 % z nich bylo zaměstnáno do tří měsíců od ukončení studia. V tomto ohledu je potřeba upozornit, že absolventi, kteří hledali práci déle, než šest měsíců také častěji uváděli, že pro ně bylo prioritou najít práci v oboru. V tomto ohledu lze předpokládat, že touto jejich prioritou byla podmíněna i delší doba hledání nejpříznivější pracovní pozice.

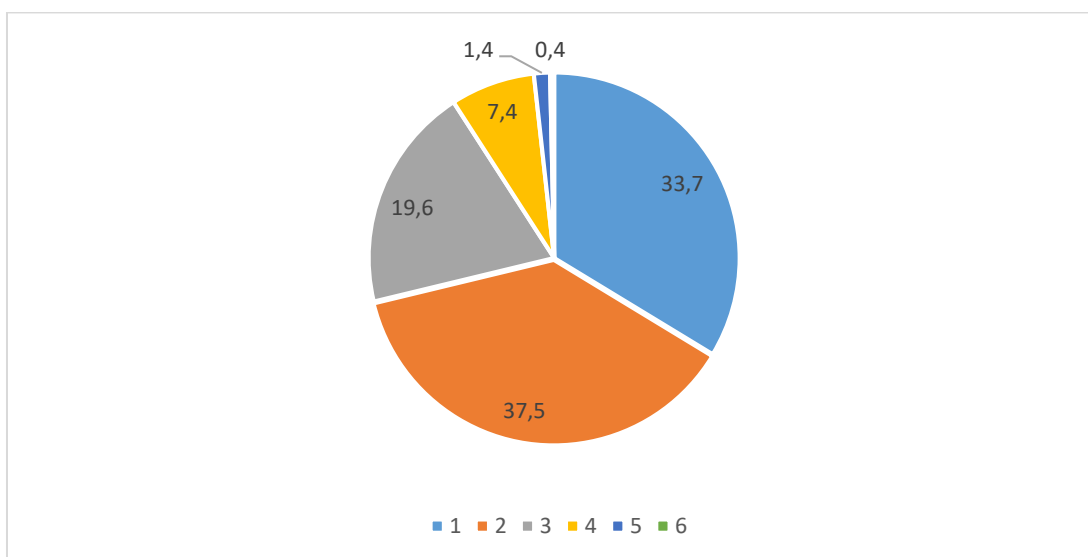
Graf 5 Nástup do zaměstnání od doby ukončení studia (údaj v měsících)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Vzhledem k tomu, že do průzkumu byli zahrnuti absolventi z let 2016-2019, jsou níže uvedené hodnoty v Grafu 6 poměrně nízké. Respektive téměř dvě třetiny absolventů vystřídal maximálně dva zaměstnavatele. Necelá pětina poté tři.

Graf 6 Počet zaměstnavatelů od doby ukončení studia do současnosti (prosinec 2019)

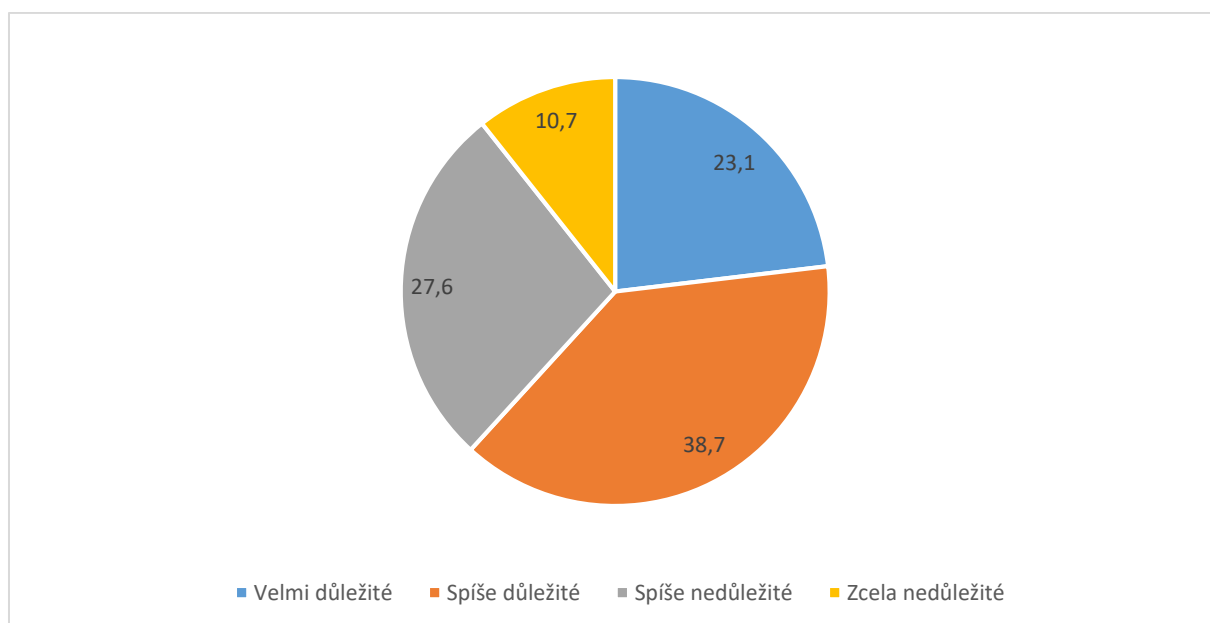

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

První zaměstnání po ukončení studia na Slezské univerzitě

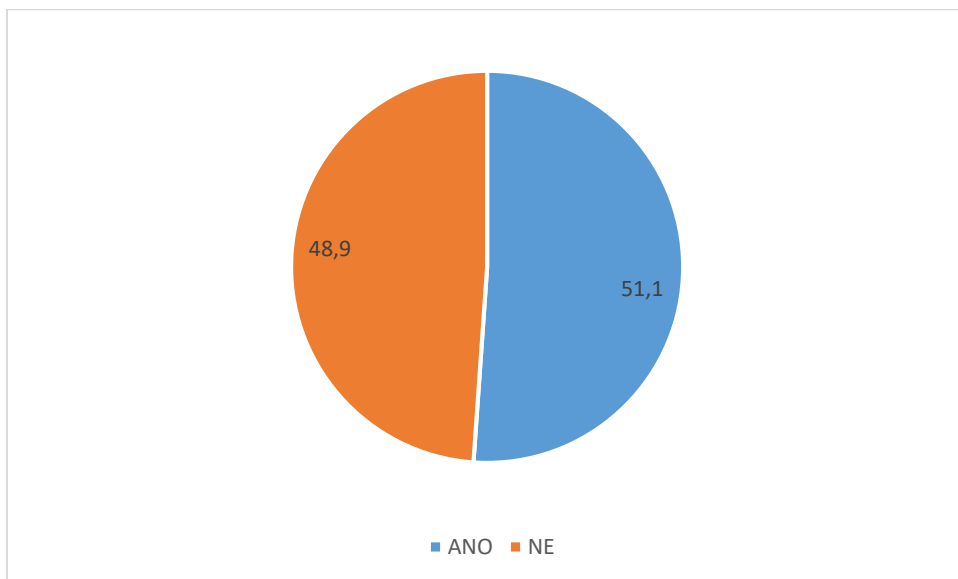
Následující otázky se věnují prvnímu, v řadě případů pak do současnosti jedinému zaměstnání, do něhož absolventi nastoupili. Ačkoliv záměrem výzkumu bylo zmapovat profesní dráhu absolventů z hlediska jejich zaměstnání, sesbíraná data to neumožňují. Téměř všichni respondenti (výjimky jsou v řádu jednotek) byli ochotni odpovídat pouze na informace týkajících se prvního či současného zaměstnání. Zároveň, vzhledem k tomu, že časový odstup od ukončení jejich studia je nevelký, možnosti zmapování jejich profesní dráhy jsou omezené (viz předchozí Graf 6). Mezi absolventy převažují ti, pro které je důležité najít práci v oboru či oboru blízkém jejich studiu. Naopak pouze desetina z nich na tomto aspektu nezáleží. Zároveň polovina z nich uvádí, že se jim práci ve studovaném či příbuzném oboru nalézt podařilo. Doplňující data získaná v tomto průzkumu budou podrobena další analýze. Jejich vyhodnocení však nepřináší přesvědčivé závěry. Respektive v tomto ohledu nežli objasňování náplně konkrétních pozic, které respondenti uvádějí je podstatné to, jak je tato skutečnost jimi samými vnímána. V tomto ohledu lze pracovat s informací, že naprosté většině těch, pro které je najít práci v oboru či oboru příbuzném důležité se to daří (ovšem častěji v důsledku trvání na tomto požadavku nastupují do zaměstnání později nežli absolventi, kterým na tom nezáleží).

Graf 7 Do jaké míry pro Vás bylo důležité najít práci v oboru (popřípadě blízké příbuzném oboru), jako byl obor Vašeho studia?

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

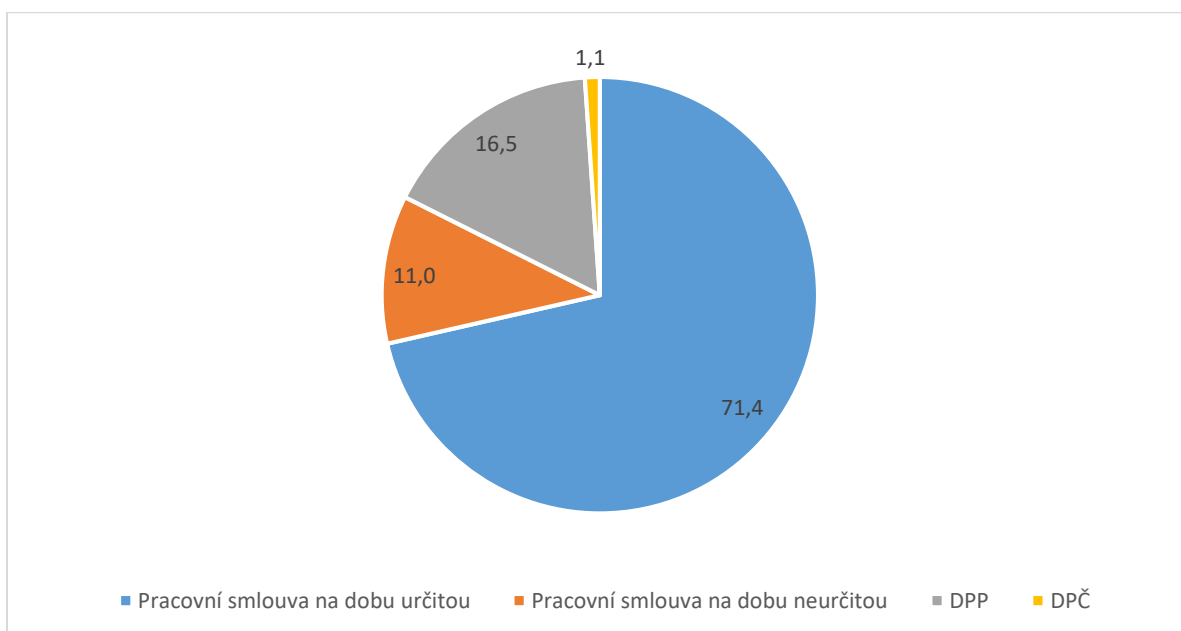
Graf 8 Vaše první zaměstnání odpovídalo oboru (popřípadě blízkce příbuznému oboru), jako byl obor Vašeho studia?

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Dvě třetiny nově příchozích do zaměstnání pracují na pracovní smlouvu na dobu určitou, což odráží současný trend a s tímto faktem se setkáváme v rámci pracovněprávních vztahů u vysokoškolských absolventů napříč republikou i obory. V tomto ohledu nezaznamenáváme nějakou výraznou odlišnost. Pouze desetina absolventů získala smlouvu na dobu neurčitou.

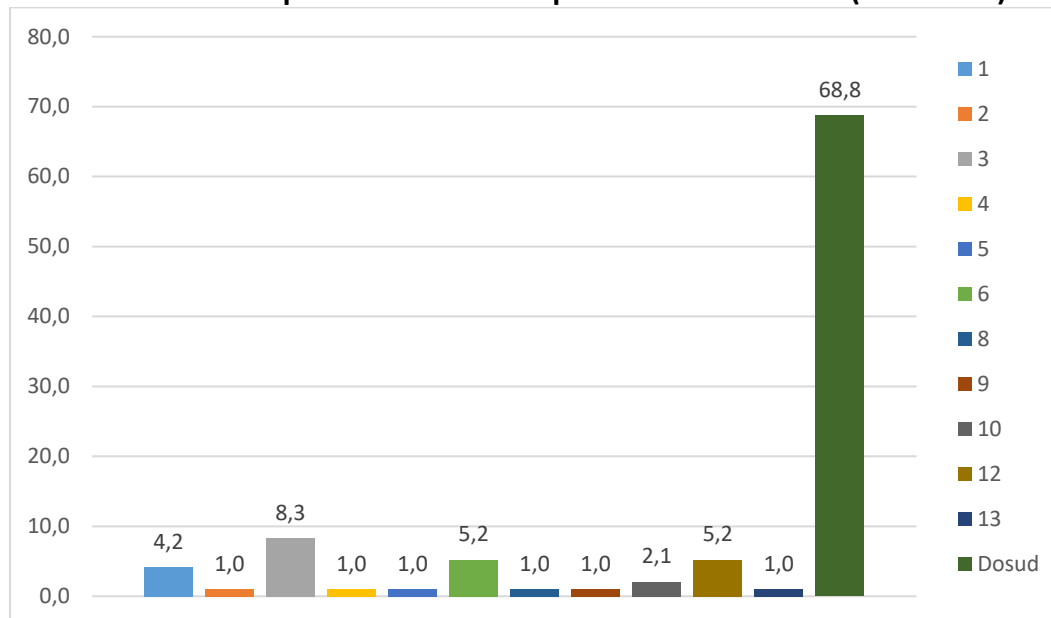
Graf 9 Forma pracovního úvazku v prvním zaměstnání po absolvování studia (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Téměř dvě třetiny respondentů jsou v uvedeném zaměstnání po dobu jednoho roku, tato hodnota zahrnuje absolventy, kteří od ukončení (absolvování) studia pracují právě u jednoho zaměstnavatele.

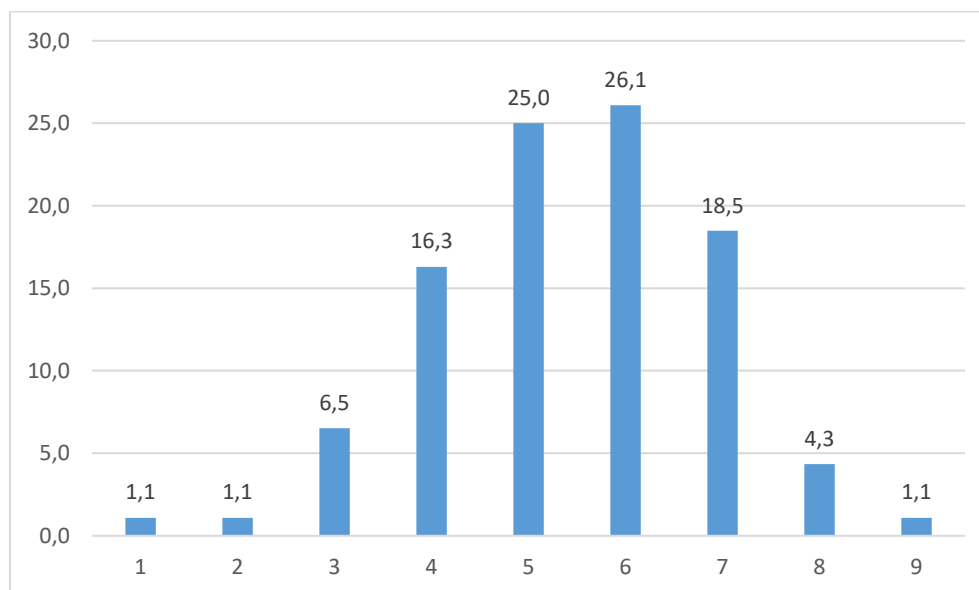
Graf 10 Délka trvání prvního zaměstnání po absolvování studia (v měsících)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Z hlediska uplatnění vědomostí nabytých studiem vybírali intenzitu využívání těchto znalostí absolventi na desetibodové škále. Přičemž 1 znamená nejmenší uplatnění; 10 naopak nejvyšší. Mírně převažuje náhled absolventů, že uplatnění vědomostí je nadprůměrné, ovšem nikterak silně. Aritmetický průměr dosahuje hodnoty 5,43. Nejčastější hodnota souboru (modus) pak má hodnotu 6. Blíže rozložení odpovědí na této škále představuje Graf 11.

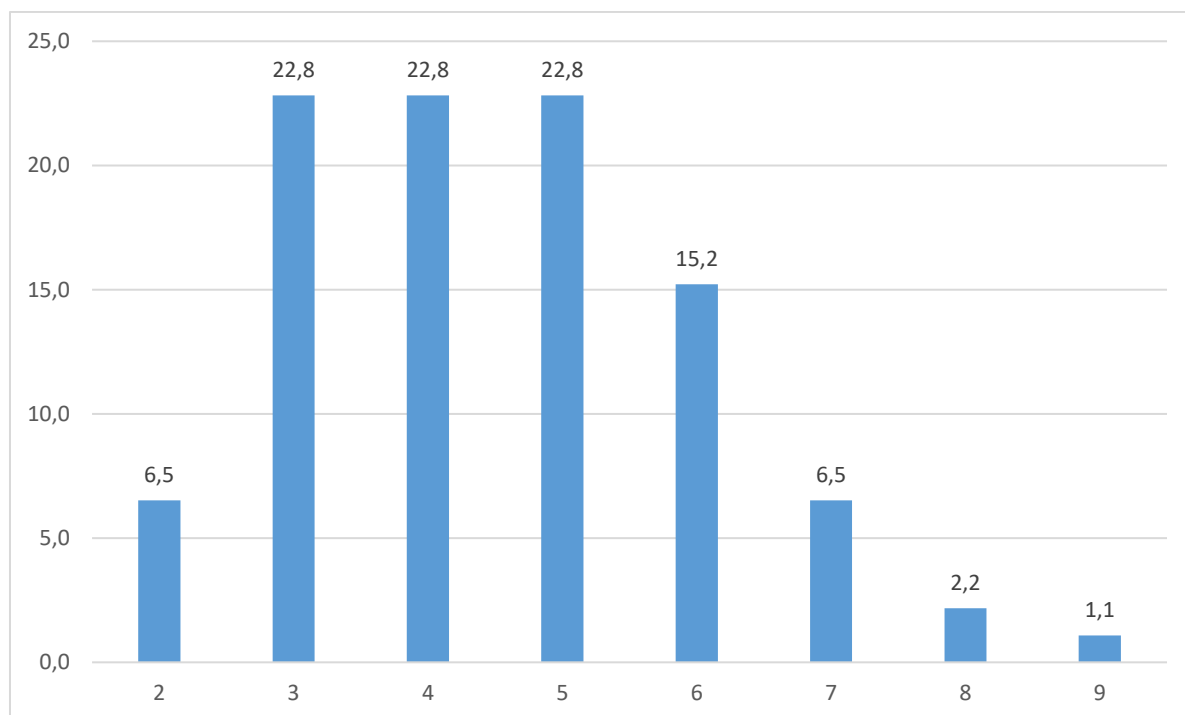
Graf 11 Uplatnění vědomostí nabytých studiem, desetibodová škála (1-minimálně, 10-maximálně), hodnoty uvedeny v %

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Z hlediska spokojenosti v prvním zaměstnání činí aritmetický průměr odpovědí 4,51. Pohybuje se tedy mírně pod střední hodnotou. Tento údaj je však potřeba vnímat také v kontextu dalších proměnných, v řadě případů jen velmi těžko zachytitelných. Nicméně bližší výzkum spokojenosti nebyl hlavním cílem tohoto průzkumu. Můžeme však vysledovat určité tendence, které však jsou ze statistického hlediska pouze těsně nad hranou odchylky měření či pravděpodobnosti z hlediska rozložení dat. Nicméně obecně lze vysledovat, že spokojenější (avšak nikterak zásadně) jsou absolventi s vyšší mzdou, kteří zároveň pracují v oboru, který vystudovali.

Graf 12 Spokojenost v prvním zaměstnání,
desetibodová škála (1-nejméně spokojen, 10-maximálně spokojen), hodnoty uvedeny v %

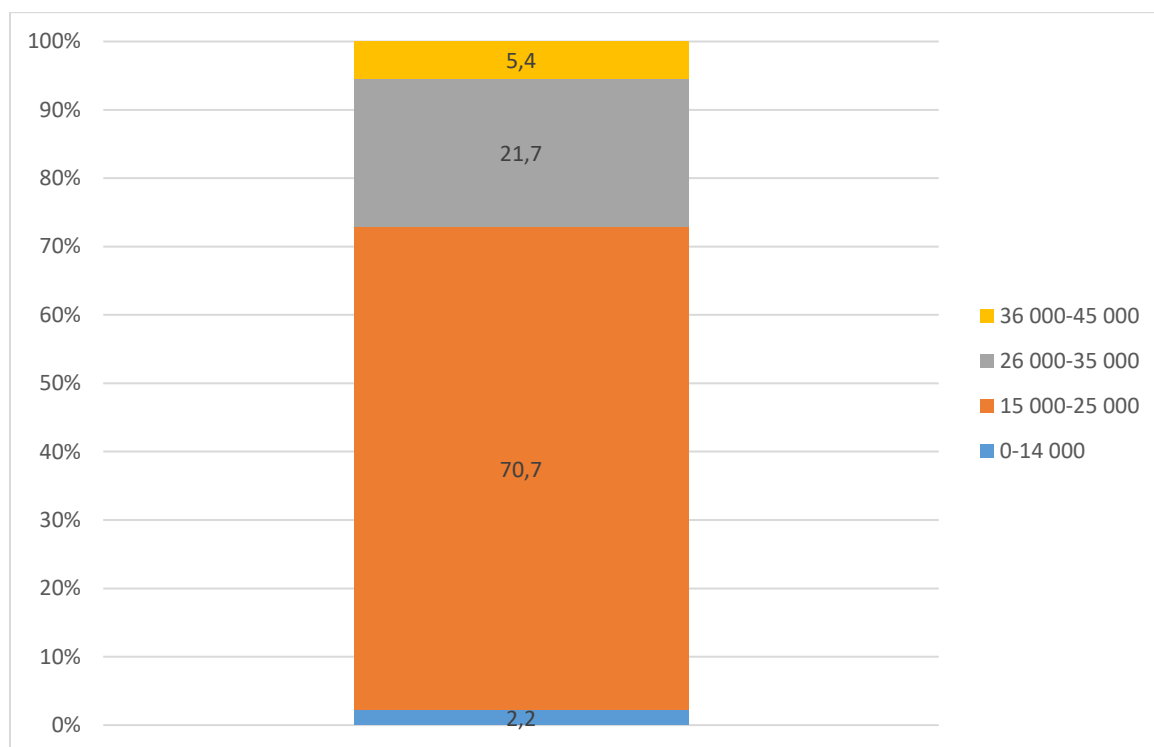

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Aritmetický průměr = 4,51

Z hlediska hrubého měsíčního příjmu je nejčastěji uváděnou hodnotou příjem ve výši 15 000 – 25 000 Kč. Tento stav do značné míry odpovídá výši nástupních platů absolventů v regionu a je podmíněn typem studovaného oboru (fakulty). Mezifakultní srovnání pak následuje v textu níže. Data, která představuje Graf 13, zahrnují všechny absolventy Slezské univerzity prezenční formy studia.

Graf 13 Hrubý měsíční příjem absolventů v prvním zaměstnání

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Jedním z klíčových prvků dotazování je oblast zpětného hodnocení studia. Ačkoliv se jedná o subjektivní hodnocení absolventů různých součástí SU a často velmi odlišných oborů, lze vysledovat celou řadu shodných trendů. Bližší srovnání respondentů dle jednotlivých fakult představíme níže. Velmi často respondenti využili možnosti k danému výroku stanovisko nezaujímat, což je však samo o sobě zajímavým zjištěním. Za velmi pozitivní lze bezesporu považovat, že dvě třetiny absolventů hodnotí prostředí na univerzitě za motivační a zároveň za prostředí, které jim dává možnost se realizovat v praxi. Naopak poměrně překvapivým zjištěním je, že více než 40 % respondentů se nevyjádřilo k otázce na převahu teorie a praxe ve výuce. Velmi kladně absolventi hodnotí jazykovou přípravu v rámci svého studia a prezentační a komunikační dovednosti. Výrazně méně absolventů se pozitivně staví k dovednostem práce v týmu. Zajímavé body a zjištění jsme v tabulce níže označili barevně.

Tabulka 1 Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky, které se týkají Vašeho studia na Slezské univerzitě?

	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Nevím, nedokážu posoudit
Požadavky na mě, jako na studenta, byly vysoké.	8,3	16,2	38,3	17,0	20,2
Prostředí na univerzitě bylo motivující	53,5	11,3	22,7	8,6	3,9
Prostředí na univerzitě mi umožňovalo realizovat se v praxi	36,0	36,7	6,6	2,8	17,8
Studium mě po odborné stránce připravilo na práci výborně	5,8	32,5	12,3	9,9	39,4
Při svém zaměstnání ve vystudovaném oboru jsem zjistil/a, že znalosti získané studiem neodpovídají reálné praxi	8,3	14,5	42,2	13,8	21,1
Výuka teorie převažovala nad praxí	15,3	25,3	10,0	7,8	41,6
Z hlediska jazykových znalostí mě studium připravilo dobře	36,3	29,8	18,5	9,6	5,8
I díky studiu na SU jsem byl(a) dobře připraven(a) na týmovou práci	6,8	39,7	14,2	9,5	29,8
I díky studiu na SU jsem v zaměstnání neměl(a) problém s prezentačními a komunikačními dovednostmi	36,9	30,8	15,9	9,2	7,1
I díky studiu na SU jsem získal plánovací a organizační schopnosti	13,2	51,9	15,6	10,2	9,2
I díky studiu na SU jsem získal schopnost lépe vyhledávat a třídit informace	8,0	41,2	12,5	5,9	32,5
Vyučující po dobu studia nabízeli dostatek individuálních konzultací	12,5	32,9	18,0	15,2	21,5

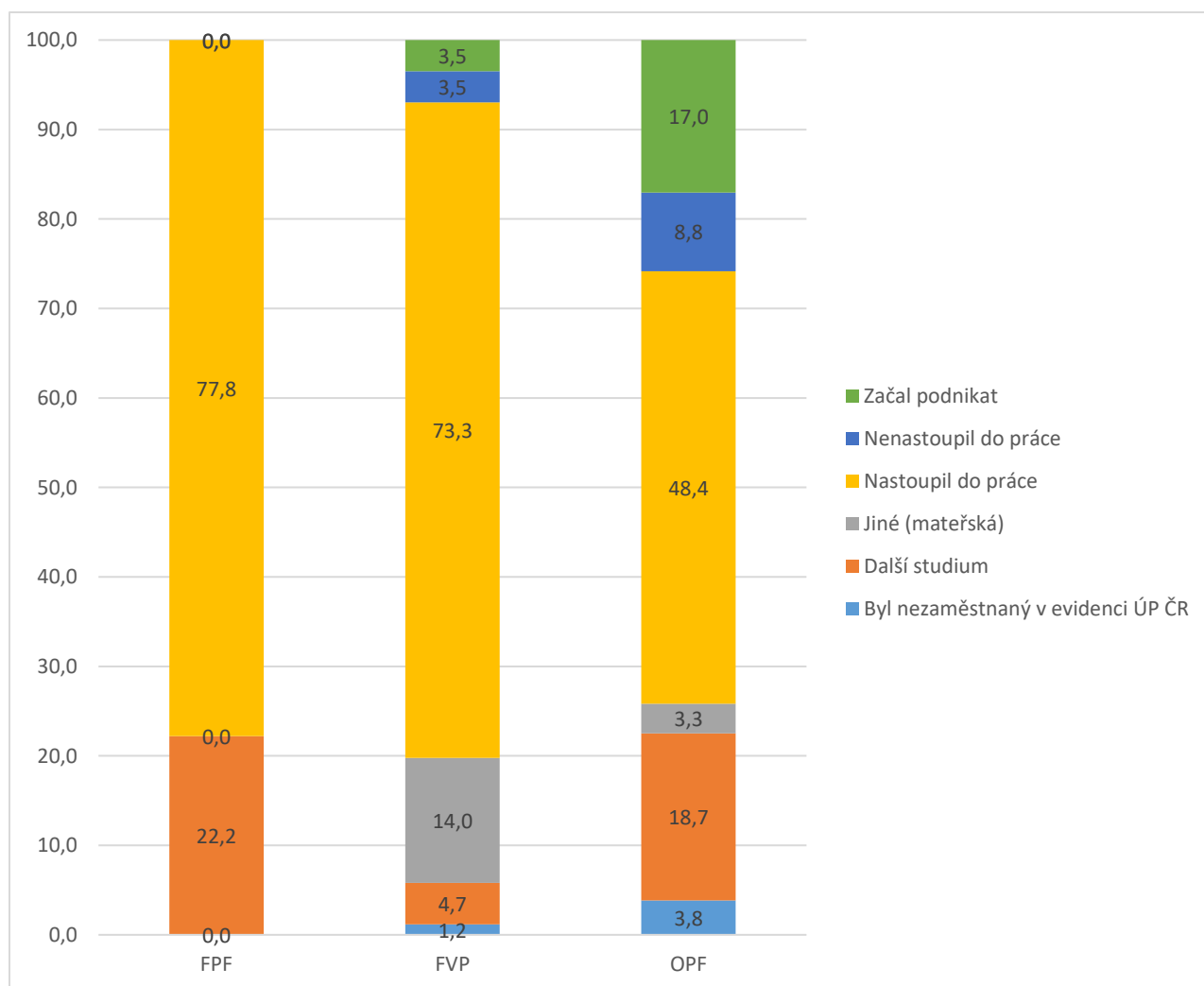
Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Mezifakultní srovnání

V následující části se zaměříme na srovnání vybraných aspektů dotazníkového šetření napříč jednotlivými součástmi Slezské univerzity v Opavě. Na tomto místě je potřeba upozornit na limity, které jsou dány charakterem sesbíraných dat. Respektive jejich nerovnoměrným rozložením právě z hlediska členění na absolventy jednotlivých součástí. Tento problém je zvláště patrný u absolventů Filozoficko-přírodovědecké fakulty, jejichž podíl je těsně pod hranicí 10 %. V absolutních číslech se jedná o 27 respondentů. Z tohoto důvodu, je v řadě otázek vypovídací hodnota značně omezená, čemuž odpovídá i (ne)normalita rozložení dat, popřípadě velmi nízký počet výpovědí. V tomto ohledu je důležité vnímat výstupy v rámci absolventů této fakulty jako základní ukazatele možných trendů a pracovat s daty s vědomím tohoto omezení.

První oblastí srovnání je otázka nástupu do zaměstnání po absolvování studia. Na tomto místě jsou patrné první odlišnosti, které při prezentaci dat v jejich celkové podobě, tak jak bylo učiněno výše, znatelné nebyly. U absolventů všech součástí převažuje varianta nástupu do zaměstnání. U absolventů FPF SU a FVP SU je tomu přibližně ve dvou třetinách případů. Naopak nejrovnoměrěji pokrývají jednotlivé varianty svými odpověďmi absolventi OPF SU. Mnohem častěji začínají podnikat či pokračují ve studiu. Zejména oblast startu podnikání je i vzhledem k charakteru a zaměření této fakulty a vyučovaných oborů poměrně očekávatelným důsledkem. Začátek podnikání uvedli v případě OPF SU absolventi oborů Podniková ekonomika a management, Marketing a management, Sociální management. V případě FVP SU se jedná o absolventy oboru Veřejná správa a regionální politika.

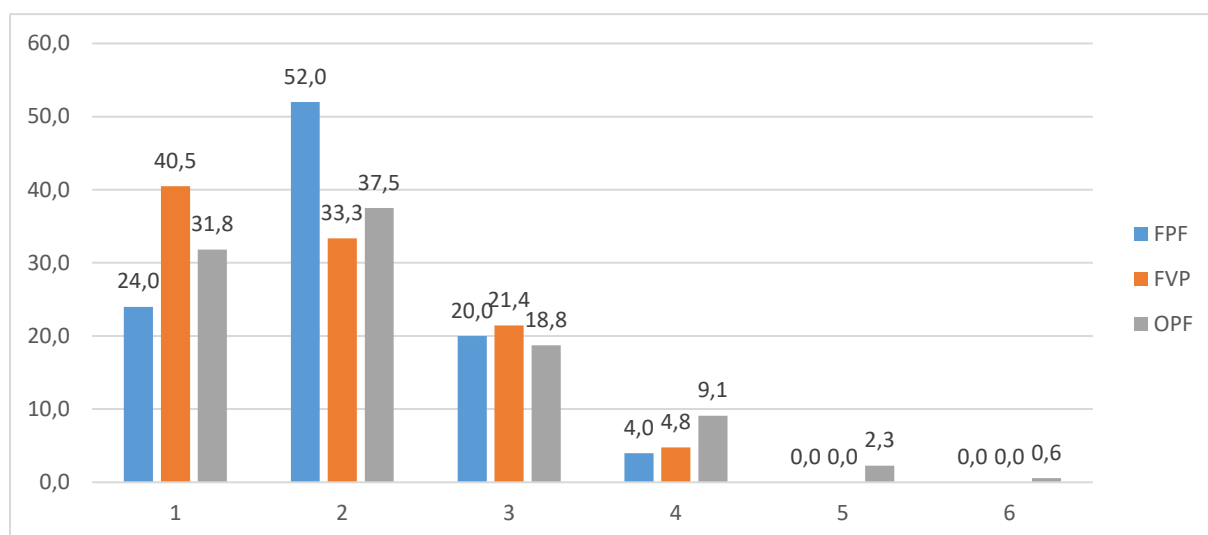
Graf 14 Nástup do zaměstnání, srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

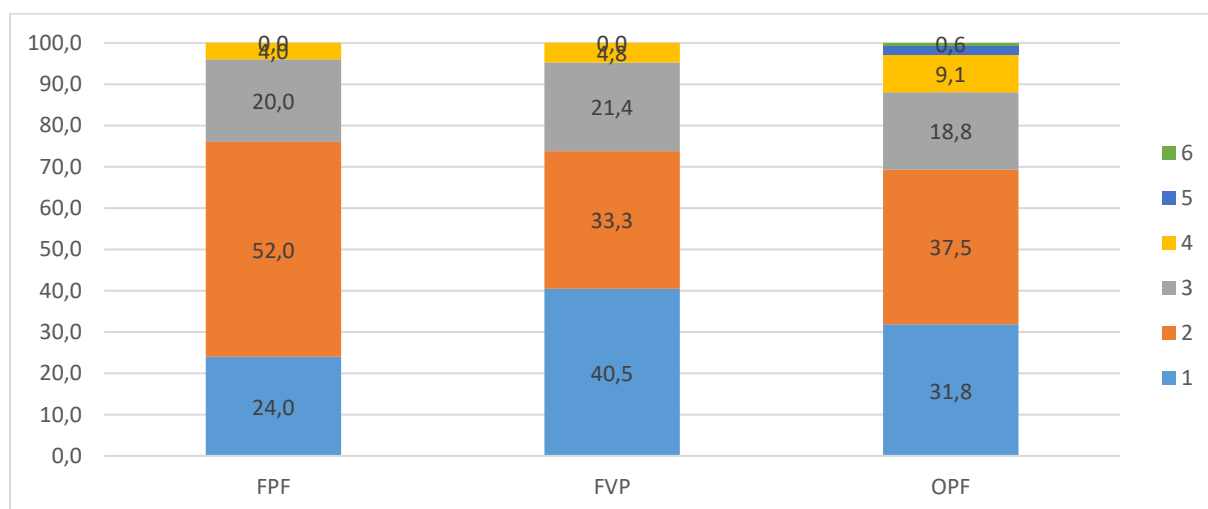
Dalším srovnávaným faktorem je počet zaměstnavatelů, u nichž respondenti pracovali od ukončení svého studia na univerzitě do současnosti. Počet zaměstnavatelů, pro které absolventi pracovali, je do značné míry závislý na době, která od ukončení studia uběhla. Nicméně nejedená se o samozřejmé a jediné vysvětlení či popsání zjištěného stavu. Při podrobnější analýze odhalujeme další faktory, které se významně podílejí na počtu zaměstnavatelů, pro něž respondent pracoval. Těmito prvky jsou zejména deklarovaná spokojenost v zaměstnání a výše měsíční hrubé mzdy. S rostoucími hodnotami těchto ukazatelů klesá počet vystřídaných zaměstnavatelů. V tomto ohledu lze tedy pracovat s předpokladem, že spokojený a dobře zaplacený zaměstnanec nemá vůli příliš měnit zaměstnavatele. V tomto ohledu se to, zdali je práce shodná s oborem, který respondent vystudoval, ukázalo jako nevýznamné. Rozložení počtu vystřídaných zaměstnavatelů představují následující Grafy 15 a 16.

Graf 15 Počet zaměstnavatelů od absolvování studia do současnosti, srovnání fakult

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

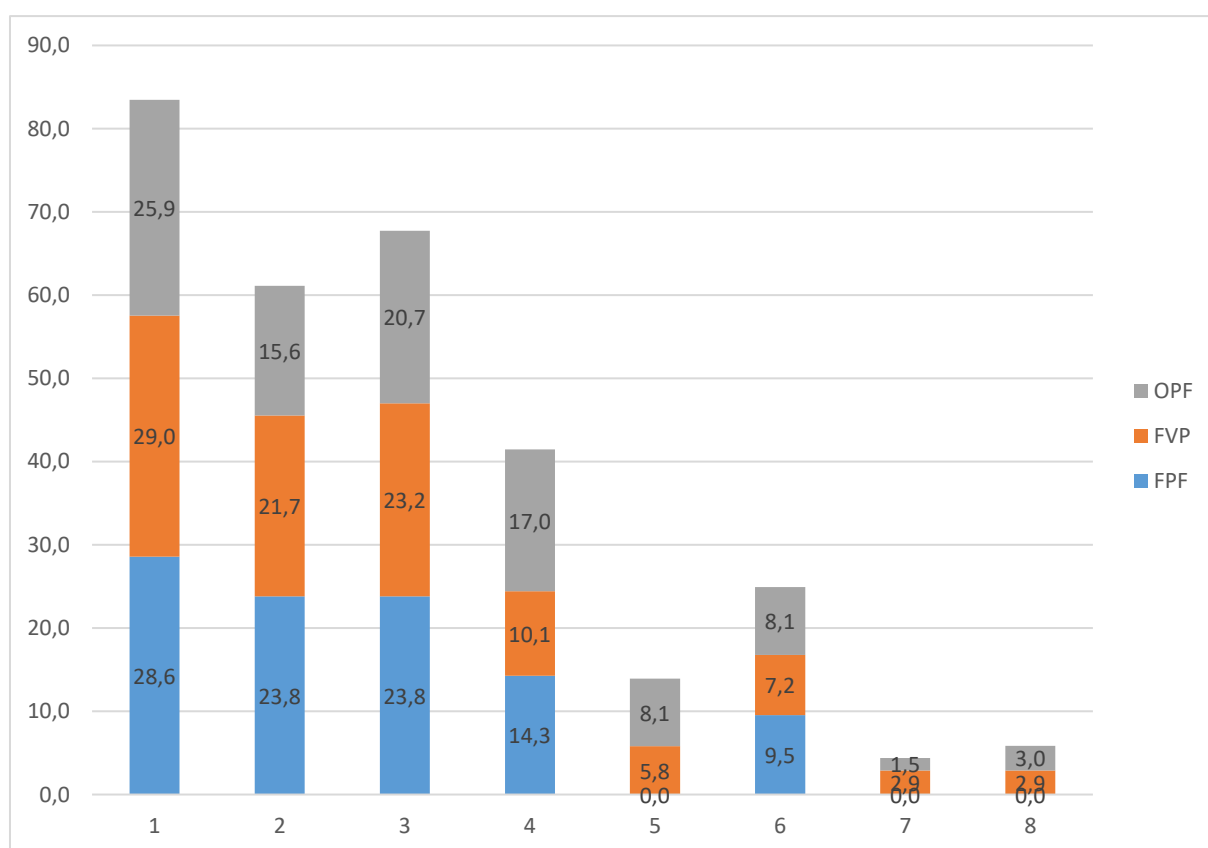
Graf 16 Počet zaměstnavatelů od absolvování studia do současnosti, srovnání fakult

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

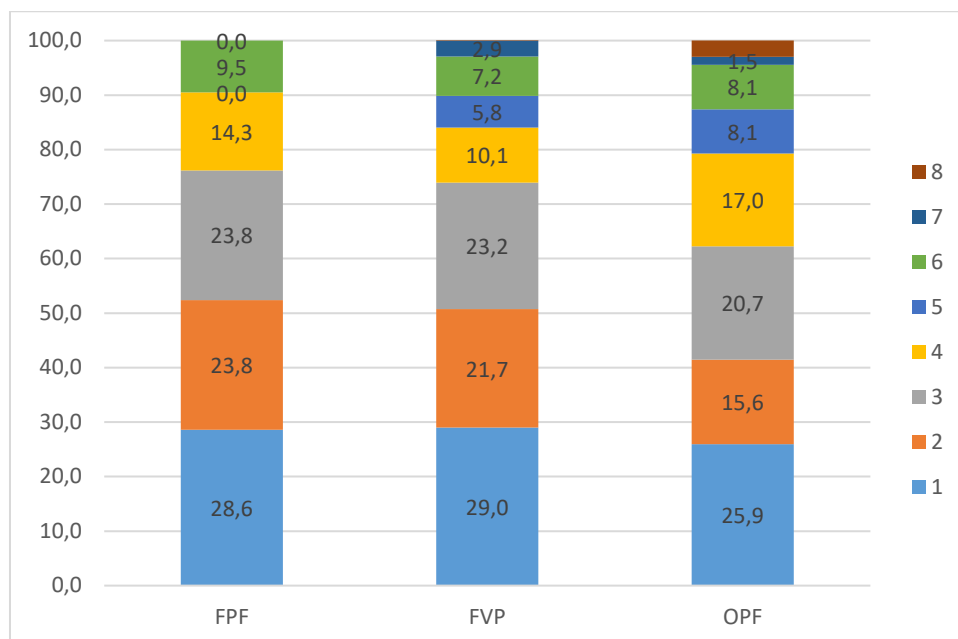
Absolventům všech fakult se daří poměrně rychle adaptovat na trhu práce. Podíváme-li se na výstupy z našeho šetření blíže, zjistíme, že více než 70 % absolventů FPF SU a FVP SU nachází zaměstnání do tří měsíců od ukončení studia. Výrazně se této hodnotě přibližují i absolventi OPF SU. Do uplynutí půlroku pak do zaměstnání docházejí téměř všichni absolventi (více než 90 %). Opět platí, že v rámci skupiny absolventů, kteří zaměstnání hledají déle, než 5 měsíců převažují ti, jejichž prioritou je sehnat zaměstnání v oboru jejich studia. Zejména z důvodu upřednostnění této priority hledají zaměstnání déle a nastupují do něj později. Další aspekty se v tomto ukázaly jako nevýznamné. Nelze například říci, že absolventi, kteří začínají pracovat později, mají vyšší mzdu.

Graf 17 Nástup do zaměstnání – začátek podnikání po absolvování studia (údaj v měsících), srovnání fakult

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

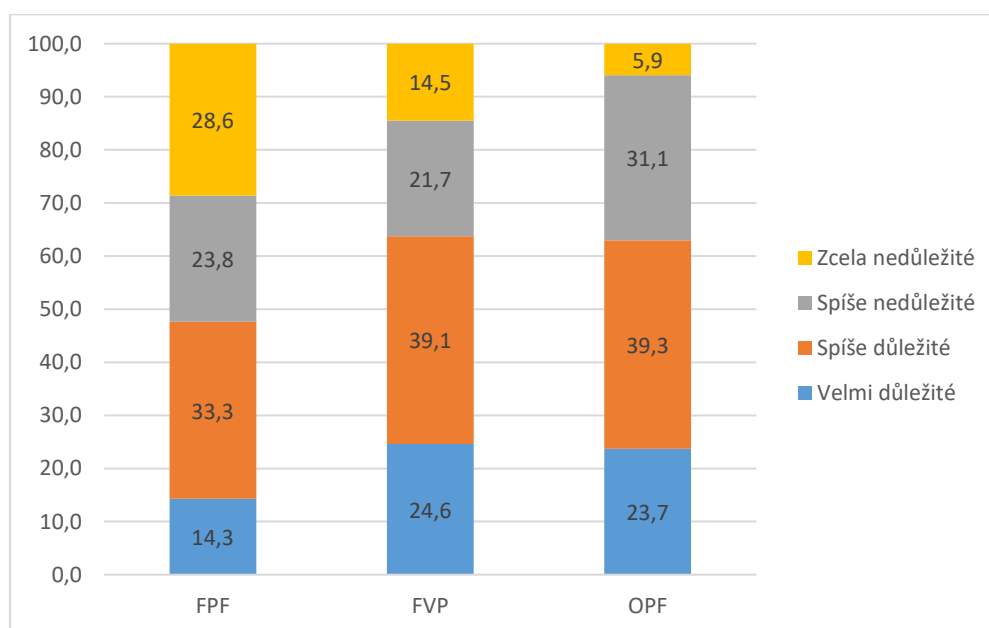
Graf 18 Nástup do zaměstnání – začátek podnikání po absolvování studia (údaj v měsících), srovnání fakult

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Z hlediska toho, do jaké míry je pro absolventy důležité, aby nacházeli své pracovní uplatnění v oboru, který vystudovali, nalézáme výraznější rozdíl pouze mezi absolventy FPF SU na straně jedné a FVP SU a OPF SU na straně druhé. Důležitost tohoto aspektu dosahuje téměř 50 % u všech srovnávaných absolventů fakult (při sečtení odpovědí Velmi důležité a Spíše důležité). Podrobně představuje rozložení jednotlivých odpovědí následující Graf 19.

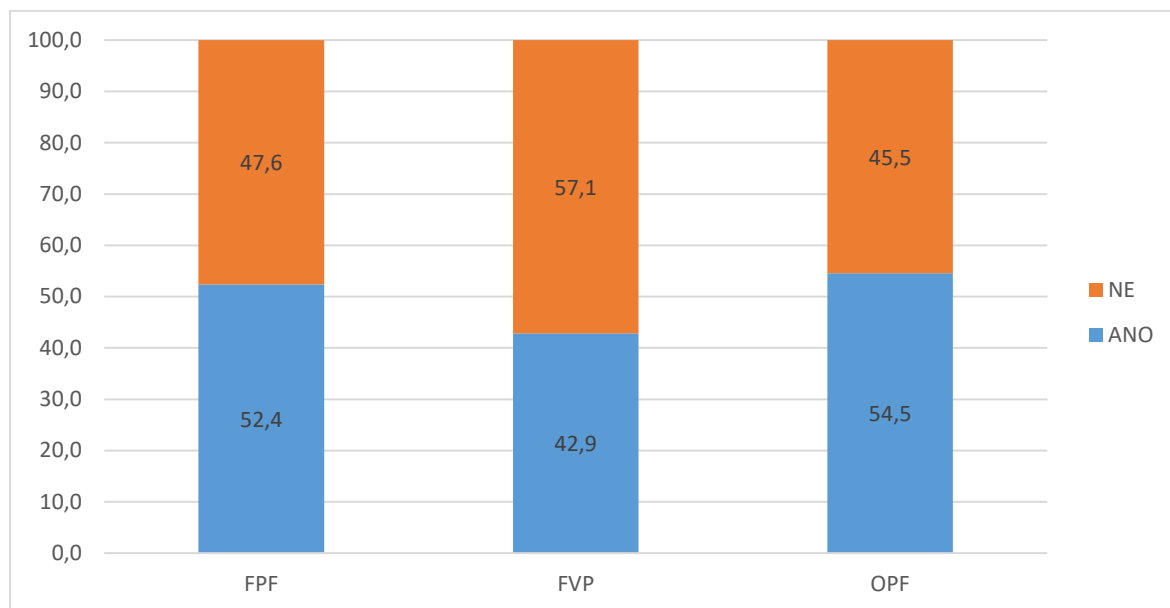
Graf 19 Do jaké míry pro Vás bylo důležité najít práci v oboru (popřípadě blízké příbuzném oboru), jako byl obor Vašeho studia? Srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Výše uvedené nyní doplníme výpověďmi na otázku: Vaše první zaměstnání odpovídalo oboru (popřípadě blízkce příbuznému oboru), jako byl obor Vašeho studia? V tomto ohledu vidíme, že ačkoliv u absolventů FPF SU je kladena menší důležitost tomu, v rámci vystudovaného oboru pracovat, daří se těmto absolventům práci v oboru sehnat o něco častěji nežli například absolventům FVP SU, pro něž je tato důležitost vyšší. Opět je ale potřeba hodnocení provádět v kontextu výrazně nižší míry zapojení absolventů FPF SU do výzkumu.

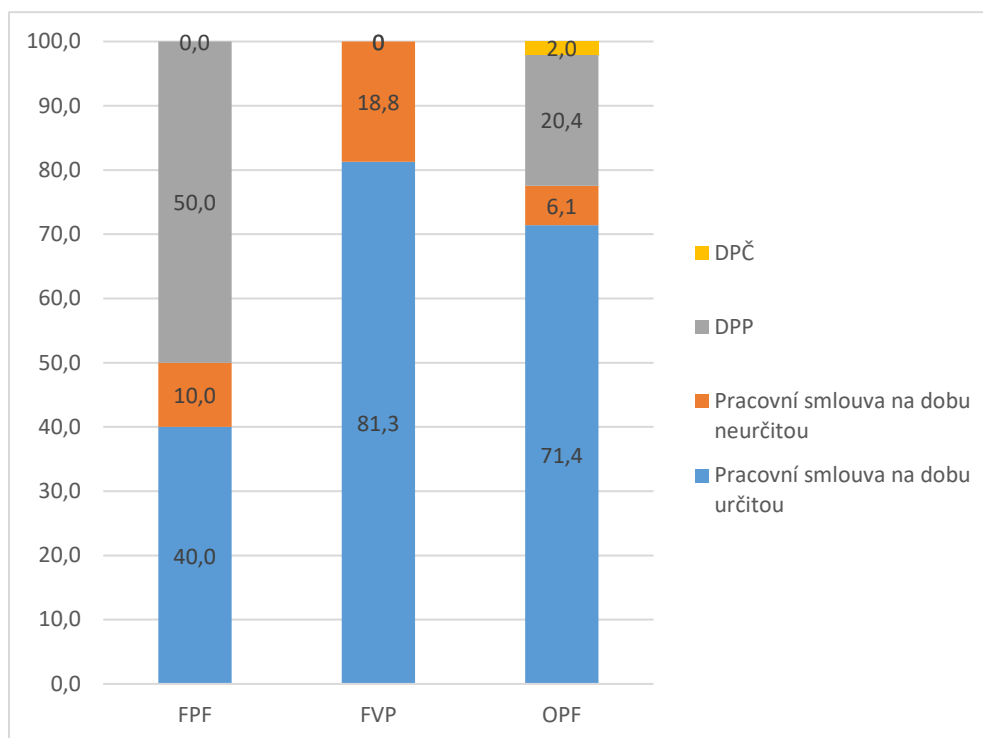
Graf 20 Vaše první zaměstnání odpovídalo oboru (popřípadě blízkce příbuznému oboru), jako byl obor Vašeho studia? Srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Rozdíly z hlediska typu pracovního kontraktu absolventů v závislosti na vystudované fakultě nacházíme v řadě případů. Zatímco u absolventů FVP SU (zejména oborů Všeobecná sestra a Veřejná správa – ve všech variantách) jednoznačně převažuje práce na pracovní smlouvy (na dobu určitou, ale zároveň i nejvyšší podíl práce na základě smlouvy na dobu neurčitou), u absolventů FPF SU je situace zcela odlišná. Polovina dotázaných pracuje na DPP. Naproti tomu v případě absolventů FVP SU tato hodnota zcela absentuje a u absolventů OPF SU tvoří pětinu respondentů.

Graf 21 Typ pracovního úvazku v prvním zaměstnání, srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

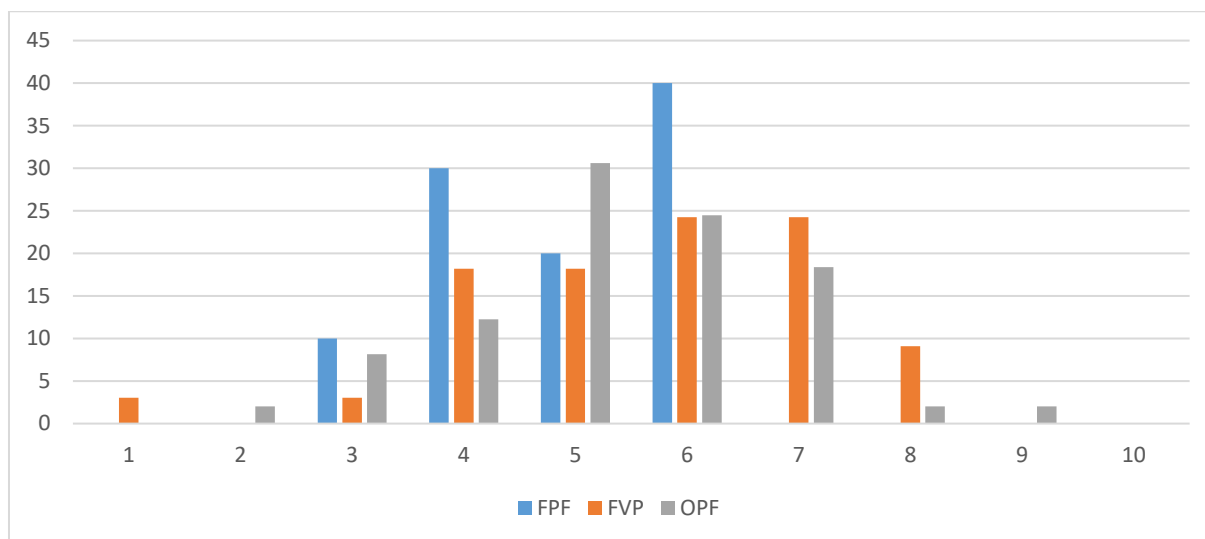
Respondenti byli dotázáni, zdali by na desetibodové škále (1= minimálně; 10= maximálně) odpověděli na otázku, do jaké míry jste uplatnil(a) vědomosti nabyté studiem v tomto zaměstnání? Ačkoliv se označené hodnoty nejčastěji pohybují okolo středu škály (viz Graf 22), z hlediska vzájemného porovnání přikládáme také hodnoty získané na základě výpočtu aritmetického průměru a modusu (viz Tabulka 2).

Tabulka 2 Míra uplatnění vědomostí nabytých studiem v prvním zaměstnání, aritmetický průměr, modus, srovnání fakult

	Průměr	Modus
FPF	4,9	6
FVP	5,6	6
OPF	5,4	5

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

Graf 22 Míra uplatnění vědomostí nabytých studiem v prvním zaměstnání, desetibodová (1-minimálně, 10-maximálně)škála, srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

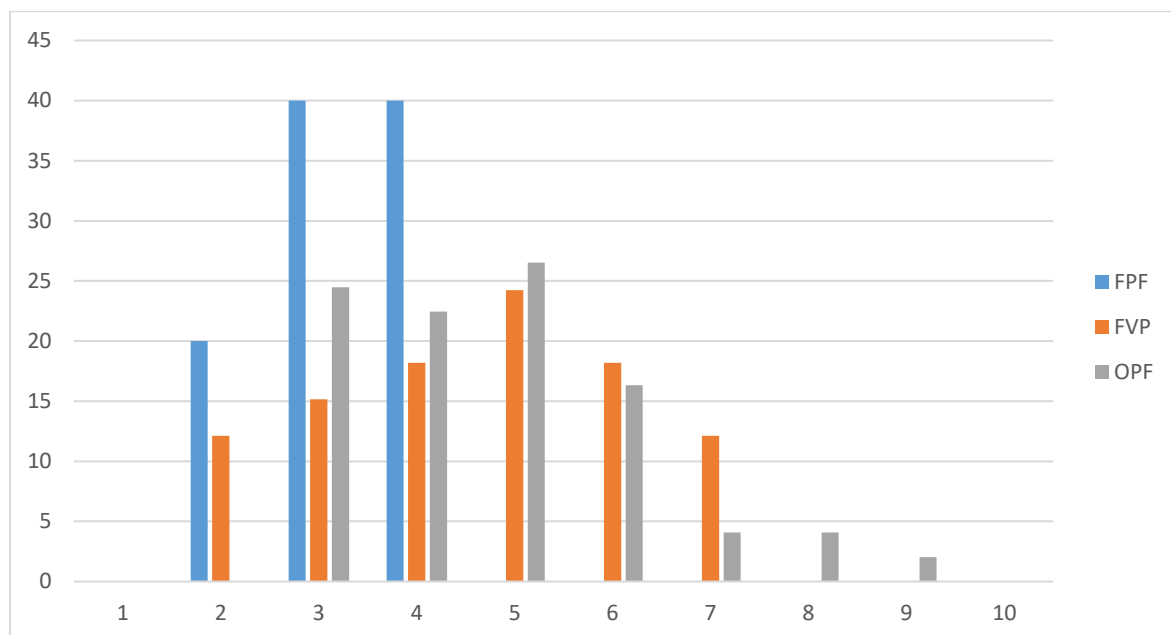
Respondenti byli rovněž tázáni na hodnocení spokojenosti v zaměstnání, a to na desetibodové škále, analogicky k výše uvedenému měření uplatnění vědomostí nabytých studiem. V tomto ohledu je potřeba upozornit na fakt, že v případě absolventů FPF SU se objevují pouze hodnoty 2, 3 a 4. Nad to je odpovědí velmi nízký počet. Hlubší srovnání s absolventy ostatních dvou fakult je v tomto ohledu velmi omezené. Podrobné rozdělení odpovědí představuje Graf 23. Pro přehlednější představu rozložení odpovědí přidáváme Tabulku 3 s hodnotami aritmetického průměru a modusu.

Tabulka 3 Spokojenost v prvním zaměstnání, aritmetický průměr, modus, srovnání fakult

	Průměr	Modus
FPF	3,2	3
FVP	4,6	5
OPF	4,7	5

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia

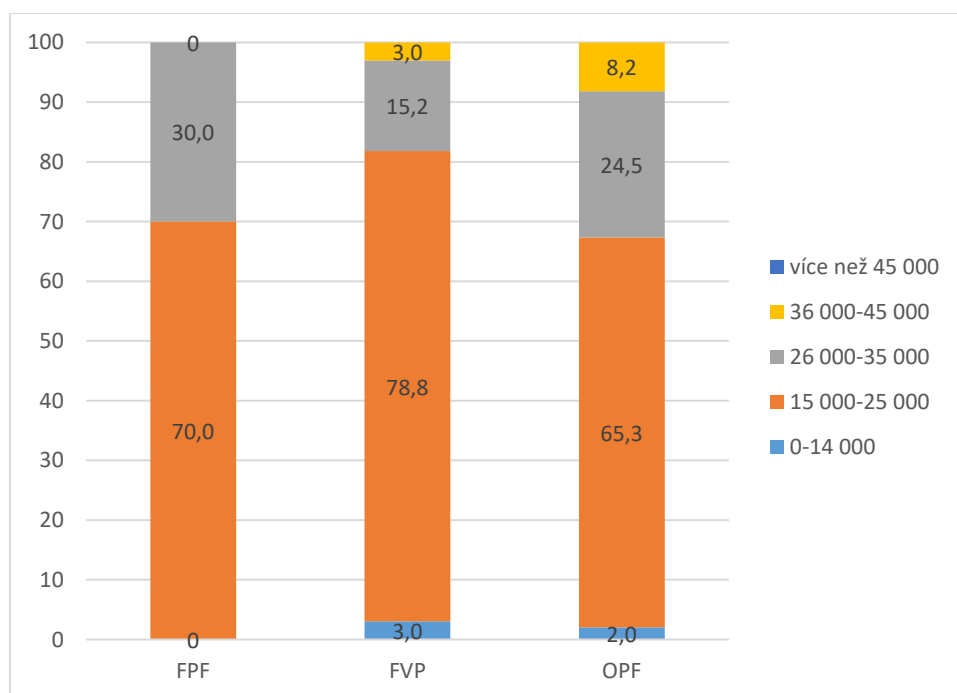
Graf 23 Spokojenost v prvním zaměstnání, desetibodová škála (1-nejméně spokojen, 10-maximálně spokojen), srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia, zpracováno autorem

Dalším zkoumaným aspektem byla výše hrubého měsíčního příjmu absolventů. Na vyšší příjmy, v rámci pásma 36 000-45 000 Kč, dosahují absolventi FVP SU a OPF SU. Tento rozdíl je patrný zejména ve srovnání s absolventy FPF SU. Častěji na vyšší příjem dosahují absolventi OPF SU. Nicméně těžiště příjmů absolventů všech fakult leží v pásmu 15 000-25 000 Kč, což odpovídá obecnějšímu trendu výše nástupních platů absolventů.

Graf 24 Hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání, srovnání fakult (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia, zpracováno autorem

Následující Tabulka 4 obsahuje podíly hodnocení uvedených výroků. Respektive míry souhlasu či nesouhlasu s daným výrokiem. Tato obsáhlá baterie je zaměřena na hodnocení studia, a to nejen z hlediska náročnosti, motivace, či vztahu mezi výukou teorie a praktickou přípravou, ale zahrnuje rovněž některé měkké dovednosti.

Sestava výroků byla inspirována předešlými výzkumy, které byly v rámci projektu řešeny. Navazuje tedy zejména na uskutečněné šetření mezi současnými studenty Slezské univerzity v Opavě. Bližší porovnání bude zcela jistě předmětem dalších výstupů, zejména pak ve vztahu k doporučením pro modifikaci výuky a skladbu volitelných předmětů. Podívejme se nyní blíže na nejvýznamnější rozdíly, které v rámci hodnocení uvedených výroků mezi absolventy jednotlivých fakult nacházíme.

Uvedenou Tabulku 4 doplňuje i následující Tabulka 5, která předkládá, pro zjednodušení, součtové hodnoty v jednotlivých kategoriích, a to dle příklonu z hlediska souhlasu či nesouhlasu s daným výrokiem.

Náročnost požadavků na studenta je nejsilněji vnímána absolventy OPF SU, kteří s uvedeným výrokiem vyjadřují souhlas násobně převyšující postoj absolventů zbylých dvou fakult. Zároveň absolventi OPF SU výrazně vyzdvihují motivační prostředí na univerzitě. V tomto aspektu opět výrazně převyšují, v pozitivním slova smyslu, absolventy ostatních fakult.

Poměrně překvapivě se více než polovina absolventů OPF SU nedokázala vyjádřit k výroku: Studium mě po odborné stránce připravilo na práci výborně. Nejpozitivněji se k tomuto výroku staví absolventi FVP SU, zejména, a to je důležité zdůraznit, se jedná o absolventy oboru Všeobecná sestra.

V otázce převahy teorie nad praxí opět zaznamenáváme „zdržení se“ odpovědi absolventů OPF SU, více než polovina z nich tento výrok nehodnotí v pozitivní či negativním smyslu. Naopak nejpalčivěji tento problém zdůrazňují absolventi FVP SU.

Z hlediska soft skills hodnotí svou přípravu v průběhu studia absolventi všech fakult příznivě, kladně. Výjimku tvoří pouze práce v týmech, a to nejvýrazněji u absolventů FPF SU.

Tabulka 4 Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky, které se týkají Vašeho studia na Slezské univerzitě? Srovnání fakult (v %)

	Fakulta	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Nevím, nedokážu posoudit
Požadavky na mě, jako na studenta, byly vysoké.	FPF	9,5	33,3	33,3	0,0	23,8
	FVP	7,0	12,8	37,2	15,1	27,9
	OPF	8,8	15,9	39,4	20,0	15,9
Prostředí na univerzitě bylo motivující.	FPF	72,7	22,7	0,0	4,5	0,0
	FVP	54,5	0,0	32,5	7,8	5,2
	OPF	50,3	15,3	21,0	9,6	3,8
Prostředí na univerzitě mi umožňovalo realizovat se v praxi.	FPF	0	90,5	4,8	4,8	0,0
	FVP	44,2	30,2	8,1	2,3	15,1
	OPF	36,3	33,5	6,1	2,8	21,2
Studium mě po odborné stránce připravilo na práci výborně.	FPF	4,2	20,8	16,7	4,2	54,2
	FVP	11,6	39,5	8,1	10,5	30,2
	OPF	3,3	30,8	13,7	10,4	41,8
Při mém zaměstnání ve vystudovaném oboru jsem zjistil(a), že znalosti získané studiem neodpovídají reálné praxi.	FPF	4,2	16,7	79,2	0,0	0,0
	FVP	5,8	12,8	31,4	16,3	33,7
	OPF	10,1	15,1	42,5	14,5	17,9
Výuka teorie převažovala nad praxí.	FPF	34,6	30,8	3,8	3,8	26,9
	FVP	26,2	48,8	7,1	3,6	14,3
	OPF	7,0	12,9	12,3	10,5	57,3
Z hlediska jazykových znalostí mě studium připravilo dobře.	FPF	33,3	25,9	22,2	3,7	14,8
	FVP	44,2	26,7	16,3	7,0	5,8
	OPF	33,0	31,8	19,0	11,7	4,5
I díky studiu na SU jsem byl(a) dobře připraven(a) na týmovou práci.	FPF	7,4	18,5	25,9	3,7	44,4
	FVP	9,3	39,5	11,6	10,5	29,1
	OPF	5,5	42,9	13,7	9,9	28,0
I díky studiu na SU jsem v zaměstnání neměl(a) problém s prezentačními a komunikačními dovednostmi.	FPF	18,5	33,3	25,9	14,8	7,4
	FVP	15,1	37,2	30,2	15,1	2,3
	OPF	50,0	27,5	7,7	5,5	9,3
I díky studiu na SU jsem získal plánovací a organizační schopnosti.	FPF	22,2	25,9	25,9	14,8	11,1
	FVP	9,3	41,9	19,8	17,4	11,6
	OPF	13,7	60,4	12,1	6,0	7,7
I díky studiu na SU jsem získal schopnost lépe vyhledávat a třídit informace.	FPF	22,2	25,9	18,5	3,7	29,6
	FVP	2,3	33,7	19,8	10,5	33,7
	OPF	8,5	47,2	8,0	4,0	32,4
Vyučující po dobu studia nabízeli dostatek individuálních konzultací.	FPF	18,5	33,3	22,2	18,5	7,4
	FVP	9,3	30,2	20,9	18,6	20,9
	OPF	13,1	34,1	15,9	13,1	23,9

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia, zpracováno autorem

Tabulka 5 Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky, které se týkají Vašeho studia na Slezské univerzitě? Součty kategorií, pozitivní a negativní souhlas, srovnání fakult (v %)

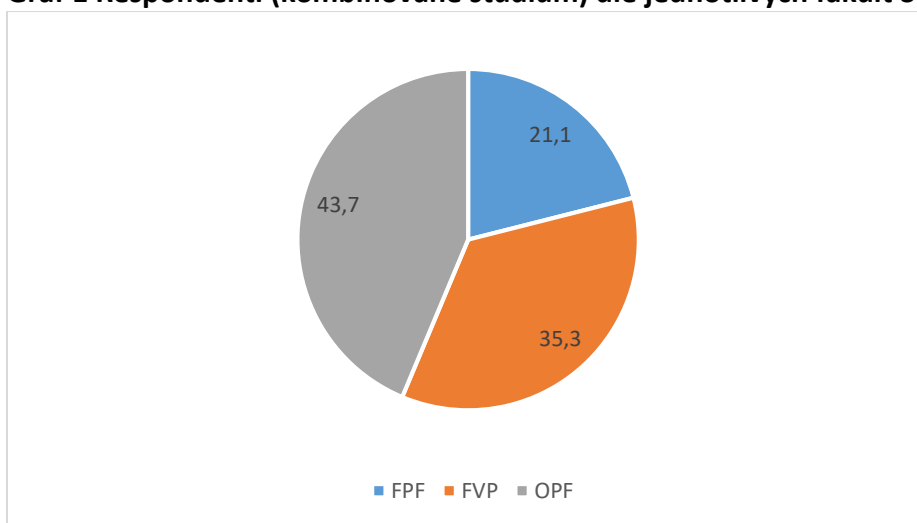
	Fakulta	Rozhodně souhlasím, Spíše souhlasím	Rozhodně nesouhlasím, Spíše nesouhlasím	Nevím, nedokážu posoudit
Požadavky na mě, jako na studenta, byly vysoké.	FPF	42,9	33,3	23,8
	FVP	19,8	52,3	27,9
	OPF	24,7	59,4	15,9
Prostředí na univerzitě bylo motivující.	FPF	95,5	4,5	0,0
	FVP	54,5	40,3	5,2
	OPF	65,6	30,6	3,8
Prostředí na univerzitě mi umožňovalo realizovat se v praxi.	FPF	90,5	9,5	0,0
	FVP	74,4	10,5	15,1
	OPF	69,8	8,9	21,2
Studium mě po odborné stránce připravilo na práci výborně.	FPF	25,0	20,8	54,2
	FVP	51,2	18,6	30,2
	OPF	34,1	24,2	41,8
Při svém zaměstnání ve vystudovaném oboru jsem zjistil(a), že znalosti získané studiem neodpovídají reálné praxi.	FPF	20,8	79,2	0,0
	FVP	18,6	47,7	33,7
	OPF	25,1	57,0	17,9
Výuka teorie převažovala nad praxí.	FPF	65,4	7,7	26,9
	FVP	75,0	10,7	14,3
	OPF	19,9	22,8	57,3
Z hlediska jazykových znalostí mě studium připravilo dobře.	FPF	59,3	25,9	14,8
	FVP	70,9	23,3	5,8
	OPF	64,8	30,7	4,5
I díky studiu na SU jsem byl(a) dobře připraven(a) na týmovou práci.	FPF	25,9	29,6	44,4
	FVP	48,8	22,1	29,1
	OPF	48,4	23,6	28,0
I díky studiu na SU jsem v zaměstnání neměl(a) problém s prezentačními a komunikačními dovednostmi.	FPF	51,9	40,7	7,4
	FVP	52,3	45,3	2,3
	OPF	77,5	13,2	9,3
I díky studiu na SU jsem získal plánovací a organizační schopnosti.	FPF	48,1	40,7	11,1
	FVP	51,2	37,2	11,6
	OPF	74,2	18,1	7,7
I díky studiu na SU jsem získal schopnost lépe vyhledávat a třídit informace.	FPF	48,1	22,2	29,6
	FVP	36,0	30,2	33,7
	OPF	55,7	11,9	32,4
Vyučující po dobu studia nabízeli dostatek individuálních konzultací.	FPF	51,9	40,7	7,4
	FVP	39,5	39,5	20,9
	OPF	47,2	29,0	23,9

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, prezenční forma studia, zpracováno autorem

Absolventi kombinované formy studia

Dotazníkového šetření se účastnili absolventi Slezské univerzity v Opavě, jež řádně ukončili studium v letech 2016-2019. Níže uvedený Graf 1 přináší přehled respondentů dle jednotlivých fakult. Pro další analýzu a níže představené srovnání vybraných aspektů studia a jeho zpětného hodnocení absolventy, je do značné míry limitující výpovědní hodnota absolventů Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Absolventi této součásti tvoří pouze pětinu celkového podílu respondentů, a proto je potřeba na uvedené souvislosti nahlížet s jistou rezervou, nicméně zachycuje některé trendy, které mohou sloužit k základní představě o hodnocení uplynulého studia těchto absolventů a jejich uplatnitelnosti (či postavení na trhu práce).

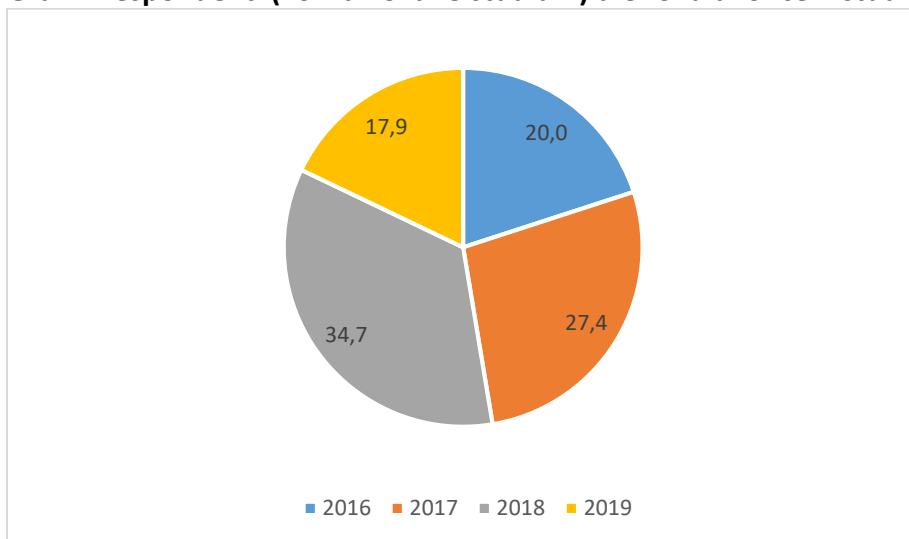
Graf 1 Respondenti (kombinované studium) dle jednotlivých fakult Slezské univerzity (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Rozdělení respondentů je dle roku ukončení studia rozloženo relativně rovnoměrně viz níže uvedených Graf 2.

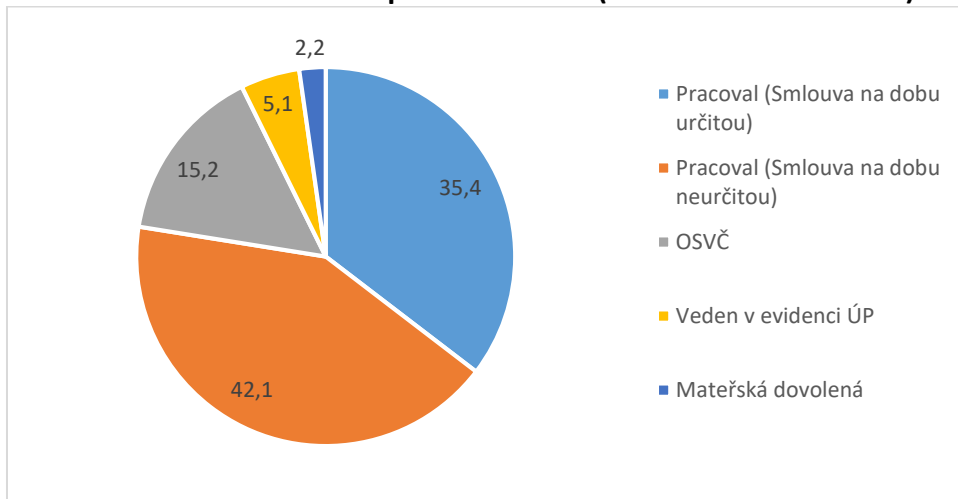
Graf 2 Respondenti (kombinované studium) dle roku ukončení studia, v %

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

V průběhu studia na Slezské univerzitě pracovalo více než 90 % respondentů. Z nich více než 77 % s pracovní smlouvou na dobu určitou nebo neurčitou. Jako OSVČ pracovala šestina respondentů, naopak pouze velmi zanedbatelné procento absolventů kombinované formy studia bylo vedeno v evidenci ÚP.

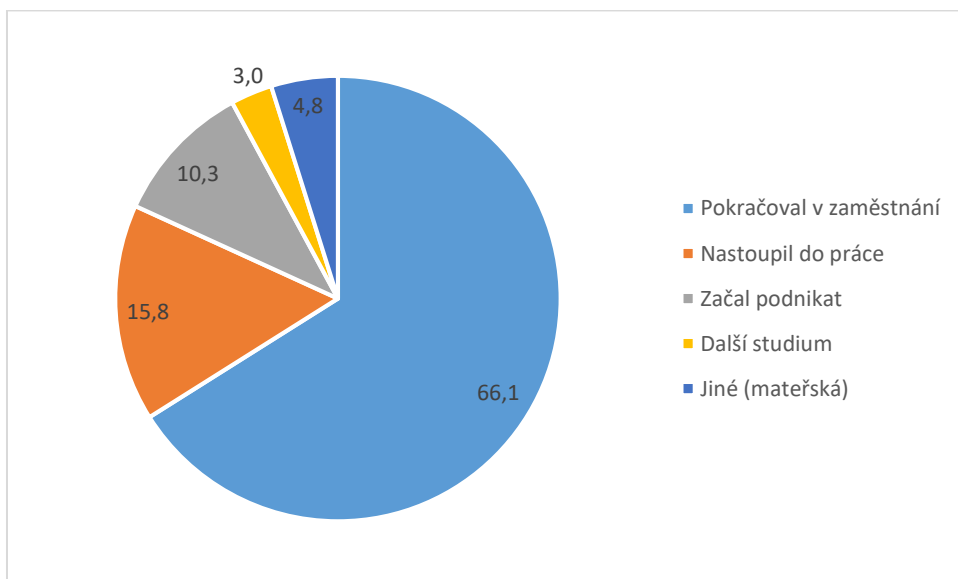
Graf 3 Pracovní zkušenosti v průběhu studia (kombinované studium) v %

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Po absolvování studia (respektive do 1 roku od absolvování studia) se mezi respondenty nenašel žádný, který by byl nezaměstnaný, nepočítáme-li s respondenty, kteří nastoupili či pokračovali na mateřské dovolené. Více než 60 % absolventů pak pokračovalo ve stejném zaměstnání, v němž působili již v průběhu studia.

Graf 4 Stav absolventů z hlediska zapojení do trhu práce do 1 roku od ukončení studia (kombinované studium), v %

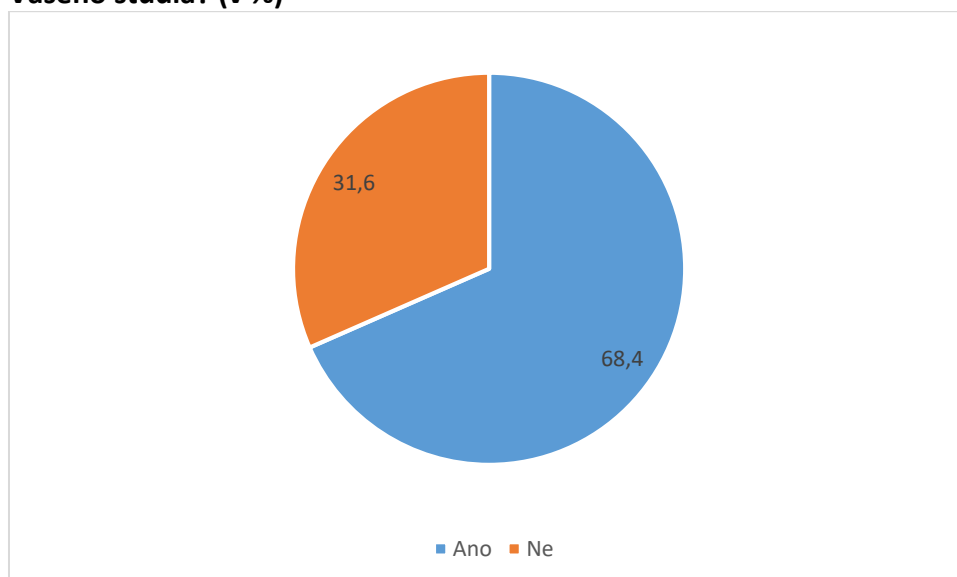

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Zaměstnání po ukončení/v průběhu studia na Slezské univerzitě

Více než 90 % studentů kombinované formy studia v průběhu studia na SU již pracovalo (viz Graf 3). Ambicí tohoto šetření bylo zmapovat průběh změny zaměstnání, nicméně příslušné otázky byly až na výjimky v řádu jednotek ignorovány. Nicméně respondenti uváděli informace ohledně svého současného zaměstnání, které zároveň (pro 66 % respondentů) představuje stejné zaměstnání, ve kterém pracovali v průběhu studia. Níže uvedená data tedy reprezentují současný stav absolventů ve vztahu k jejich zaměstnání. Téměř dvě třetiny absolventů kombinované formy studia pracuje v oboru, který studovali (popřípadě v blízkce příbuzném oboru), což znázorňuje níže uvedený Graf 5. Zároveň v tomto zaměstnání pracují v průměru 3,3 let (aritmetický průměr).

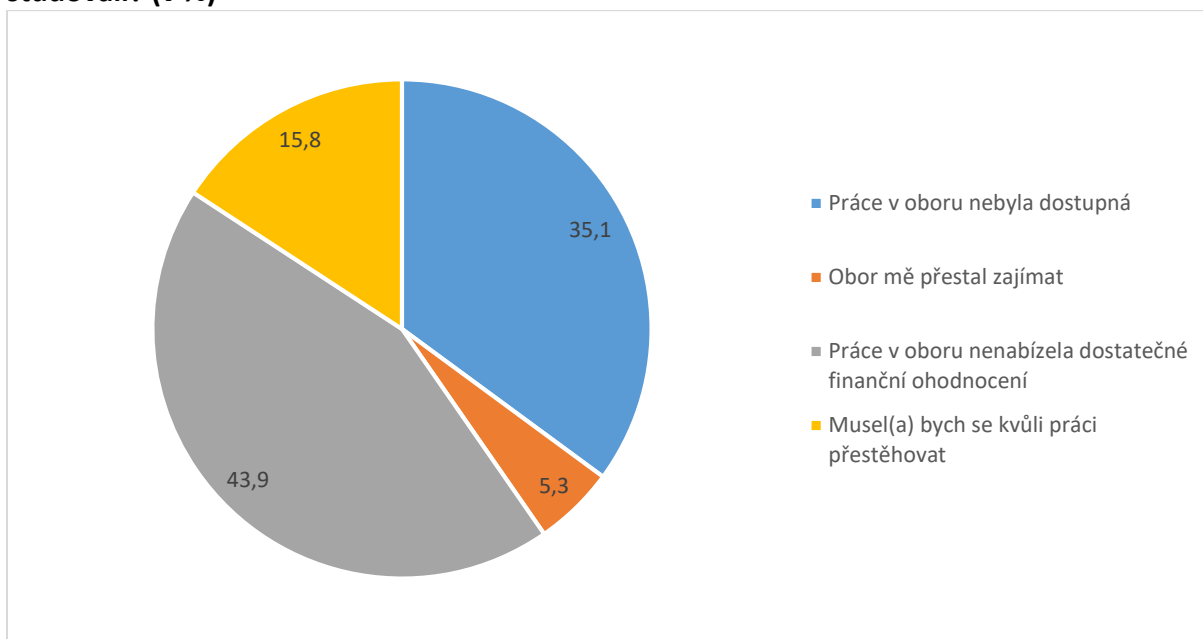
Graf 5 Vaše zaměstnání odpovídá oboru (popřípadě blízkce příbuznému oboru), jako byl obor Vašeho studia? (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Přibližně třetina respondentů uvádí, že nepracuje v oboru (či oboru příbuzném) jejich studia, a to zejména z důvodu nedostupnosti práce ve studovaném oboru. Nejčastěji uváděné důvody pro změnu zaměstnání (opuštění bývalého zaměstnání), představuje níže uvedený Graf 6. Jako klíčový faktor bylo identifikováno nedostatečné finanční ohodnocení, následované nedostupností práce v oboru a nutností se za prací v oboru přestěhovat.

Graf 6 Z jakého důvodu nepracujete v oboru (či oboru blízké příbuzném), který jste studovali? (v %)

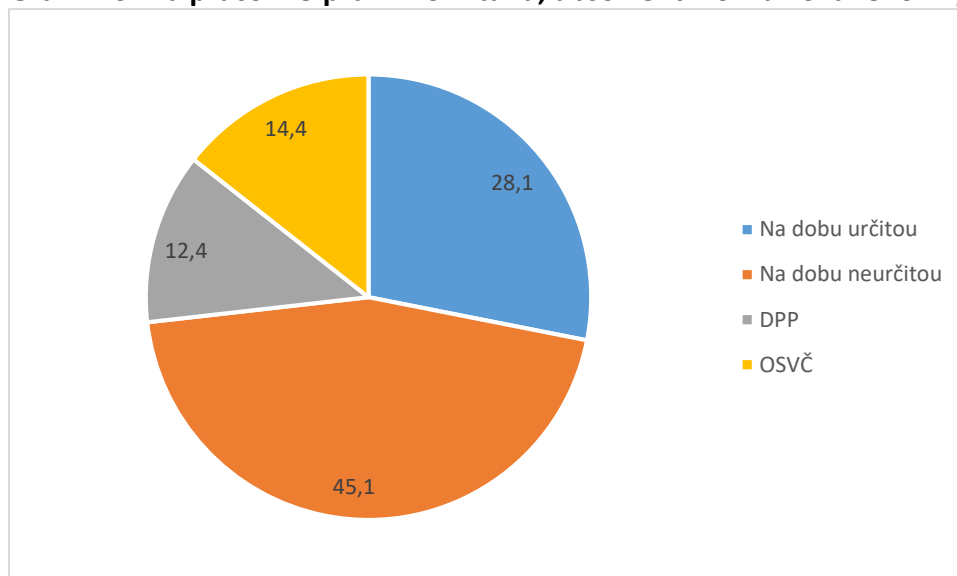
Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Důvodů ke změně zaměstnání, respektive důvodů vedoucích k nástupu do současného zaměstnání identifikují respondenti celou řadu. Na konkrétní důvody byli respondenti tázáni otevřenou otázkou. Níže představujeme nejčastější výpovědi seřazené sestupně dle četnosti jejich výskytu. Vzhledem k tomu, že na příslušnou otázku (Co bylo důvodem změny zaměstnání?) odpovědělo pouze 16 % respondentů, nelze v tomto ohledu představit bližší analýzu. Nicméně samotný výčet důvodů (byť omezený) je cennou informací.

- Nespokojenost s výší platu respektive nabídka vyššího finančního ohodnocení v případě změny zaměstnání
- Snížení dojezdové vzdálenosti do zaměstnání
- Špatné vztahy (klíma) na pracovišti
- Změna zaměstnání v důsledku zvýšení kvalifikace
- Další důvody: vyhoření, ztráta zájmu o danou profesi, nemožnost kariérního růstu

Z hlediska formy pracovně-právního vztahu výrazně převažuje mezi absolventy kombinovaného studia smluvní závazek na dobu neurčitou, což výrazně kontrastuje se strukturou těchto vztahů zaměstnavatel-zaměstnanec ve srovnání s absolventy denního studia. Téměř třetina zaměstnanců disponuje pracovní smlouvou na dobu určitou. Jako OSVČ, stejně jako prací na DPP si výdělek obstarává přibližně šestina dotázaných.

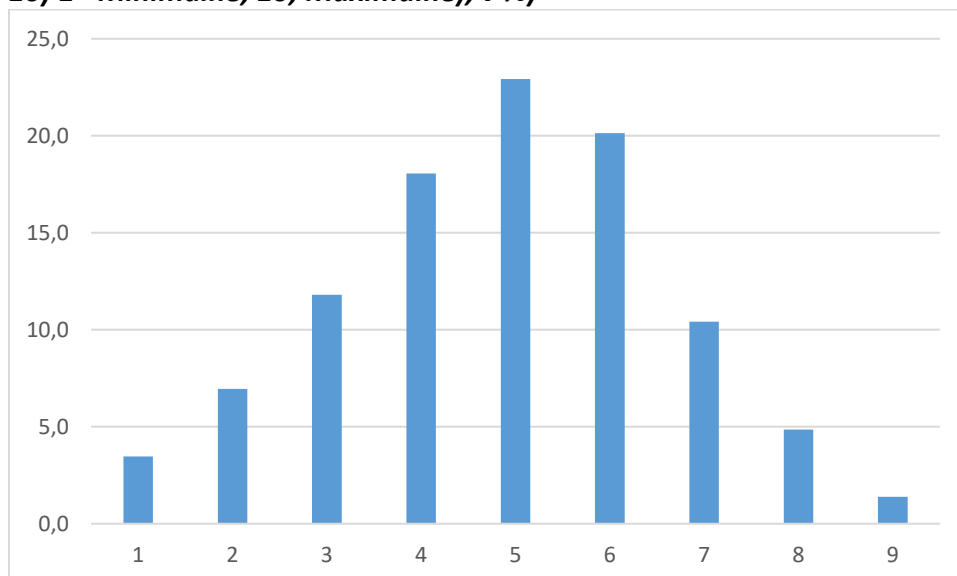
Graf 7 Forma pracovně-právního vztahu, absolventi kombinované formy studia (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Respondenti byli dále tázáni, do jaké míry v tomto zaměstnání uplatňují vědomosti nabyté studiem. Odpovědi byly uváděny na desetibodové škále, přičemž hodnota 1 představuje minimální uplatnění získaných vědomostí; hodnota 10 pak maximální. Výsledný graf kopíruje takřka přesně Gaussovo rozdělení. Přibližně 60 % respondentů zvolilo hodnoty 4-6. Hodnota aritmetického průměru je 4,85. Celkové skóre je tedy v zásadě neutrální, což lze však interpretovat z různých úhlů pohledu. Ačkoliv se nejedná o výsledek, který by byl nadmíru přívětivý, nejedná se ani o výsledek zásadně špatný, ve vztahu k navštěvované vzdělávací instituci. Zjednodušeně řečeno, studenti využívají polovinu vědomostí, které při studiu získali.

Graf 8 Do jaké míry v tomto zaměstnání uplatňujete vědomosti nabyté studiem (škála 1 – 10) 1= Minimálně, 10; Maximálně, v %)*

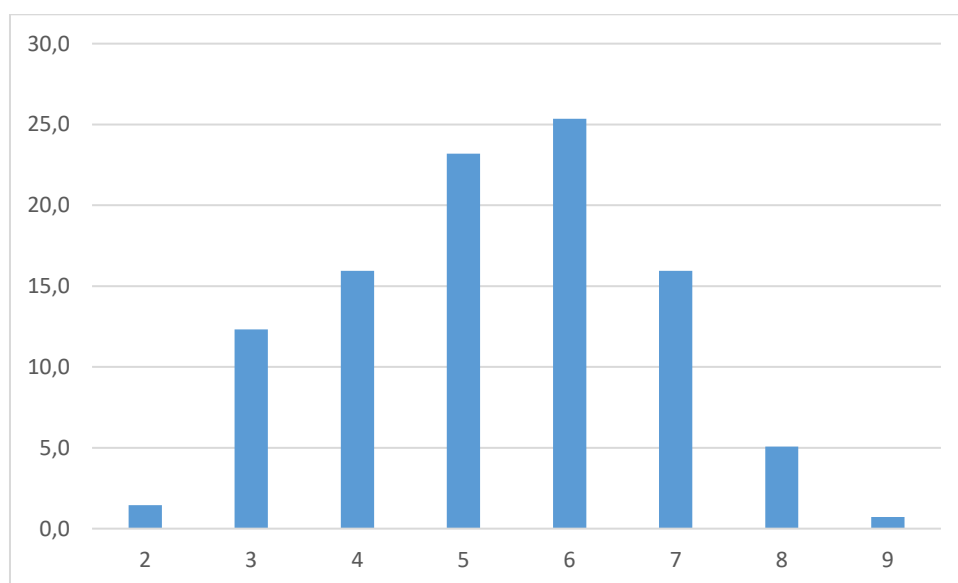

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

* Hodnota 10 se ve výpovědích respondentů neobjevila

Účelem zařazení další otázky bylo získat informaci o tom, jak jsou respondenti v zaměstnání spokojeni. Odpovědi byly opět zaznamenávány na desetibodové škále, přičemž 1= nespokojen(a); 10=Maximálně spokojen(a). Průměrná spokojenost v zaměstnání dosahuje hodnoty 5,3 (aritmetický průměr). Rozložení hodnot opět poměrně dobře kopíruje normální rozložení (viz Graf 9). Pokud bychom hledali další souvislosti, nabízí se jich celá řada. Nicméně jedním z nejsilnějších prediktorů spokojenosti (z hlediska dat dostupných v rámci tohoto šetření) je výše měsíčního příjmu. Jednoduchou korelační analýzou identifikujeme středně silnou kladnou lineární závislost mezi výší měsíčního příjmu a spokojeností v zaměstnání (hodnota Pearsonova korelačního koeficientu dosahuje hodnoty 0,42). Jinými slovy, osoby s vyšším měsíčním příjmem jsou v zaměstnání spokojenější.

Graf 9 Do jaké míry jste v tomto zaměstnání spokojen(a)? (škála 1 – 10) 1=Minimálně, 10; Maximálně), v %)**

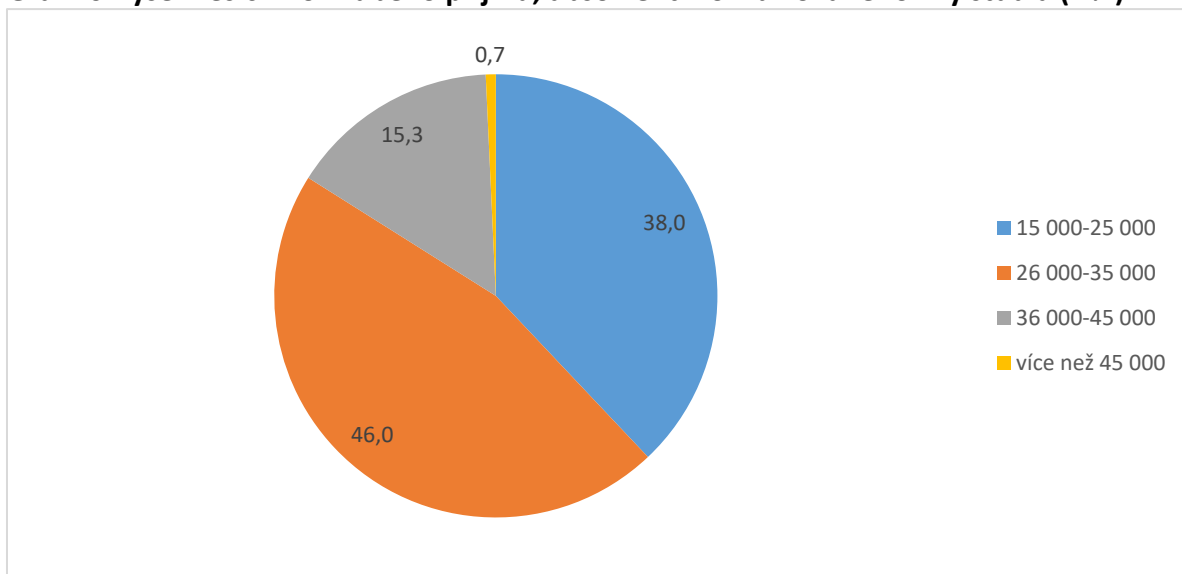

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

** Hodnoty 1 a 10 se ve výpovědích respondentů neobjevily

Téměř polovina respondentů deklaruje výši hrubého měsíčního příjmu v intervalu 26 000-35 000 Kč. Pouze šestina respondentů dosahuje na příjem převyšující hodnotu průměrné hrubé nominální měsíční mzdy, která dle dat ČSÚ činila v roce 2019 34 417 Kč (data za 3. čtvrtletí roku 2019). Téměř 40 % pak udává hrubý měsíční příjem v rozmezí 15 000-25 000 Kč.

Graf 10 Výše měsíčního hrubého příjmu, absolventi kombinované formy studia (v %)

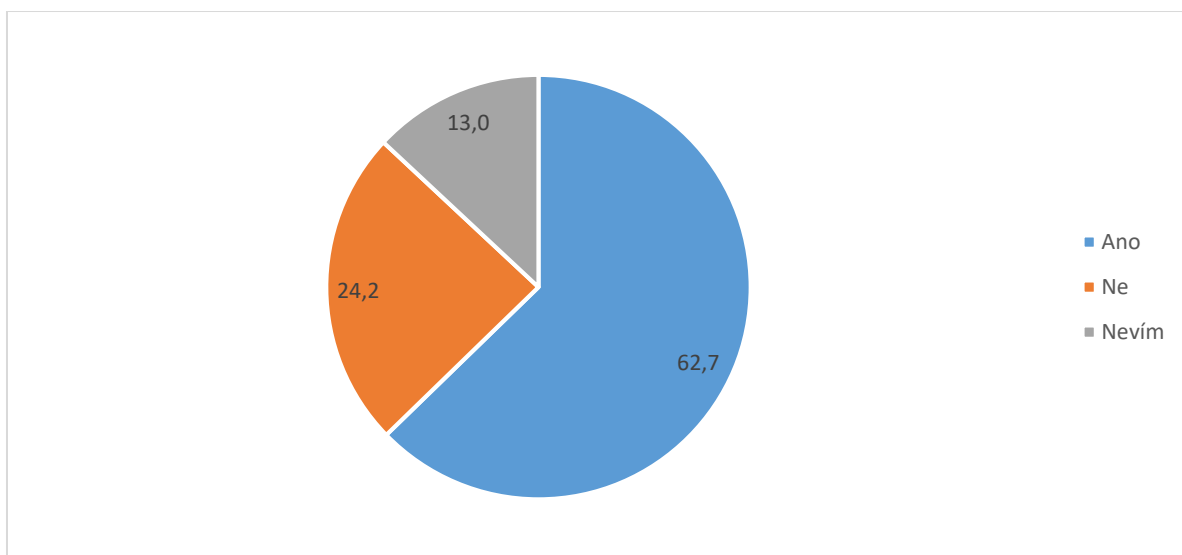

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Více než 60 % respondentů je spokojeno s volbou oboru, respektive by opětovně volila stejný obor, jako byl obor jejich studia na SU.

Čtvrtina dotázaných by pak volila obor jiný. Podrobněji níže uvedený Graf 11.

Graf 11 Kdybyste se mohl(a) znovu rozhodnout, nastoupil(a) byste ke studiu stejného oboru, který jste studoval(a) na Slezské univerzitě?

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Autory výzkumu dále zajímala spokojenost absolventů kombinované formy studia s jednotlivými aspekty studia na univerzitě. Skladba otázek kopíruje baterii otázek, která byla součástí dotazování mezi studenty prezenční formy studia (z důvodu možnosti následného srovnání). Limitujícím faktorem je poměrně velká absence odpovědí, respektive volba odpovědi „nevím, nedokážu posoudit“. I přesto však lze vysledovat určité trendy.

Intenzivněji vnímají studenti kombinované formy požadavky, které jsou na ně kladeny. S tím, že kladené požadavky byly vysoké, se ztotožňuje výrazně více těchto studentů oproti jejich kolegům studujících v prezenční formě. Další výraznější rozdíl nalezneme v postoji, k výroku „Prostředí na univerzitě mi umožňovalo realizovat se v praxi“. Výrazně více studentů v prezenční formě s tímto výrokem souhlasí. Tento výsledek však lze přisoudit i řadě případů, odlišným profilem respondentů, jejich současnou životní etapou, věkem, starostmi například o rodinu, atp. Absolventi kombinované formy studia naopak pozitivněji (oproti studentům v prezenční formě) hodnotí přípravu na práci po odborné stránce. Absolventi kombinované formy studia také mnohem intenzivněji vnímají, že získané znalosti nejsou v souladu s reálnou praxí. Alarmující rozdíl nalezneme v postojích k výroku, který se věnuje jazykové přípravě absolventů. V tomto ohledu téměř polovina (součet hodnot spíše nesouhlasím a rozhodně nesouhlasím) spatřuje nedostatečnost jazykových znalostí. V případě měkkých dovedností převažuje pozitivní stanovisko absolventů kombinované formy studia, což kopíruje podobný trend, který jsme zaznamenali u absolventů studujících v prezenční formě studia.

Tabulka 1 Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky, které se týkají Vašeho studia na Slezské univerzitě, studenti kombinované formy studia (v %)

	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Nevím, nedokážu
Požadavky na mě, jako na studenta, byly vysoké	7,7	29,3	16,6	21,5	24,9
Prostředí na univerzitě bylo motivující	19,8	47,7	13,4	1,2	18,0
Prostředí na univerzitě mi umožňovalo realizovat se v praxi	17,0	28,7	21,1	6,4	26,9
Studium mě po odborné stránce připravilo na práci výborně	22,5	35,3	23,1	8,1	11,0
Při svém zaměstnání ve vystudovaném oboru jsem zjistil(a), že znalosti získané studiem neodpovídají reálné praxi	10,7	32,1	14,9	4,2	38,1
Výuka teorie převažovala nad praxí	9,0	22,3	19,9	13,9	34,9
Z hlediska jazykových znalostí mě studium připravilo dobře	4,2	18,7	19,3	28,9	28,9
I díky studiu na SU jsem byl(a) dobře připraven(a) na týmovou práci	20,9	44,2	20,9	5,5	8,6
I díky studiu na SU jsem v zaměstnání neměl(a) problém s prezentačními a komunikačními dovednostmi	3,0	31,3	19,3	1,2	45,2
I díky studiu na SU jsem získal(a) plánovací a organizační schopnosti	13,3	20,5	21,7	4,8	39,8
I díky studiu na SU jsem získal(a) schopnost lépe vyhledávat a třídit informace	16,7	34,5	22,6	6,5	19,6
Vyučující po dobu studia nabízel(a) dostatek individuálních konzultací	29,9	24,3	11,3	7,9	26,6

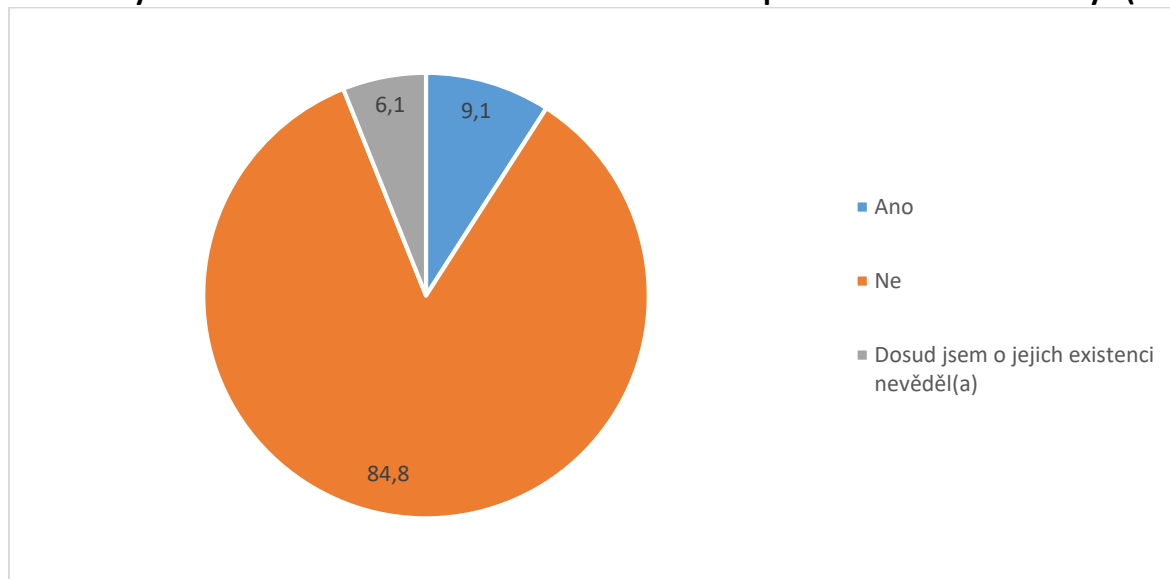
Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Spolupráce s univerzitou a doporučení

V sekci dotazníkového šetření, která se věnovala možné spolupráci s univerzitou, se k otázce „Měl(a) byste zájem o spolupráci se Slezskou univerzitou?“ vůbec nevyjádřilo 60 % respondentů. Počet kladných odpovědí se pohybuje v řádu jednotek. Tito absolventi pak (pouze 3 případy) uvádějí, že možnou spolupráci spatřují v možnosti zprostředkování odborných praxí.

Pouze necelá desetina absolventů kombinované formy studia uvádí, že využívá absolventský a kariérní portál Slezské univerzity (blíže Graf 12).

Graf 12 Využíváte možností absolventského a kariérního portálu Slezské univerzity? (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření Absolvent 2019, kombinovaná forma studia

Absolventi měli rovněž možnost volnou formou uvést svá doporučení ke zlepšení a rozvoji univerzity. Této možnosti využilo pouze několik respondentů, přičemž jejich doporučení se týkala následujících oblastí.

- Větší propojení s praxí a potřebami fungování v pracovních kolektivech – výuka nezohledňuje současný stav (v tomto ohledu je uváděno několik příkladů – opomíjení využívání elektronických systémů ve firmách; absence prohlubování znalostí v oblastech personalistiky, řízení a komunikace v pracovních kolektivech; psychologie; neverbální komunikace; asertivita; prevence syndromu vyhoření)
- Nedostatečná jazyková příprava se zaměřením na příslušnou odbornost (napříč obory a fakultami – opomíjení odborné jazykové přípravy zmiňovali absolventi oboru Všeobecná sestra, stejně jako například Marketing a management, Účetnictví a daně, Knihovnictví nebo Veřejná správa a sociální politika)
- „Provozní oblast“ – konkrétní zmínky o problémech týkajících se výběru vedoucích bakalářských a diplomových prací, problém (ne)komunikace vedoucích prací se studenty (tento problém zmiňovali studenti oborů Veřejná správa a sociální politika a Knihovnictví)